

«Հրազդանի Էներգետիկ Կազմակերպություն (ՀրազՋԷԿ)» ԲԲԸ
2014Թ. ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Գլխավոր տնօրեն՝

Աշոտ Մանուկյան

ԵՐԵՎԱՆ 2015

«Հրազդանի Էներգետիկ Կազմակերպություն (ՀրազՋԷԿ)» ԲԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

*2014 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1.	Տեղեկատվություն ընկերության վերաբերյալ	5
2.1	Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները	5
2.2	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր	5
2.3	Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	11
3.	Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ	12
4.	Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ	15
5.	Հասույթ	17
6.	Վաճառքի ինքնարժեք	18
7.	Վարչական ծախսեր	18
8.	Այլ եկամուտներ և ծախսեր	19
9.	Ֆինանսական եկամուտներ	19
10.	Շահութահարկ	19
11.	Հիմնական միջոցներ	21
12.	Մաշվածություն և ամորտիզացիա	22
13.	Պաշարներ	23
14.	Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	23
15.	Տրամադրված փոխառություններ	23
16.	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	24
17.	Կանոնադրական կապիտալ և պահուստներ	24
18.	Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	25
19.	Աշխատավարձի գծով հավելյալ վճարների պահուստ	25
20.	Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	25
21.	Պարտավորվածություններ և պայմանական պարտավորություններ	27
22.	Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունները	28

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Հրազդանի էներգետիկ կազմակերպություն (ՀրազԶԷԿ)» ԲԲԸ-ի բաժնետերերին և տնօրենների խորհրդին

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հրազդանի էներգետիկ կազմակերպություն (ՀրազԶԷԿ)» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի բաժինների վերաբերյալ ամփոփ նկարագիրը և այլ պարզաբանող ծանոթագրություններ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար ղեկավարության պատասխանատվությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատու է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան պատրաստելու և արժանահավատ ներկայացնելու, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է, անցկացված աուդիտի հիման վրա, կարծիք արտահայտել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտները պահանջում են, որ մենք հետևենք էթիկայի պահանջներին և պլանավորենք ու իրականացնենք աուդիտը՝ ֆինանսական հաշվետվությունները էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ հավաստիացում ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտը ներառում է այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք ուղղված են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ աուդիտորական ապացույցների ձեռքբերմանը: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողությունից՝ ներառյալ խաբեության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելու և արժանահավատ ներկայացնելու համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը, սովյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր մշակելու, սակայն ոչ ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Աուդիտը ներառում է նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների հիմնավորվածության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն:

30 հունվարի, 2015 թ.

«Էրնսթ և Յանգ» ՓԲԸ

Աուդիտի բաժնի հիմնադիր գործընկեր՝

Գլխավոր տնօրեն՝ Ն. Սարգսյան՝ ի դեմս
լիազորված անձ Է. Հայրապետյանի (գործող
2013թ.-ի հուլիսի 31-ին տրված լիազորագրի
հիման վրա)

Ռուսլան Խորոշվիլի

Էրիկ Հայրապետյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2014 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծան.	2014թ.	2013թ.
Հասույթ	5	31,970,434	22,013,106
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(28,641,421)	(19,884,847)
Համախառն շահույթ		3,329,013	2,128,259
Վարչական ծախսեր	7	(896,502)	(711,978)
Իրացման ծախսեր		(4,515)	(5,024)
Այլ եկամուտներ	8	80,504	63,882
Այլ ծախսեր	8	(90,070)	(77,821)
Ֆինանսական եկամուտներ	9	270,701	67,860
Շահույթ մինչև հարկումը		2,689,131	1,465,178
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(524,351)	(60,280)
Տարվա շահույթ		2,164,780	1,404,898
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		2,164,780	1,404,898

Գլխավոր տնօրեն

Աշոտ Մանուկյան

Գլխավոր հաշվապահ

Աշոտ Ավետիսյան

30 հունվարի, 2015 թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն**2014 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Ծան.</i>	<i>2014թ.</i>	<i>2013թ.</i>
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	11	1,359,539	1,671,645
Ոչ նյութական ակտիվներ		4,255	5,818
Տրամադրված փոխառություններ	15	1,168,233	–
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	146,048	126,998
		2,678,075	1,804,461
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	13	189,549	198,897
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	14	5,615,782	8,407,783
Շահութահարկի գծով կանխավճար		–	56,928
Այլ կանխավճարներ հարկային մարմիններին		95,198	–
Ավանդներ		–	2,476,356
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	5,354,244	1,159,353
		11,254,773	12,299,317
		13,932,848	14,103,778
Ընդամենը ակտիվներ			
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	17	7,813,350	15,974,300
Ակտիվների վերագնահատման պահուստ	17	103,008	142,004
Պարտադիր պահուստ	17	386,425	278,186
Կապիտալի բաշխման հետ կապված վճարումներ		(199,426)	–
Զբաղիված շահույթ/(կուտակված վնաս)		442,337	(9,814,150)
		8,545,694	6,580,340
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Աշխատավարձի գծով հավելյալ վճարների պահուստ	19	271,172	325,407
Կրեդիտորական պարտք շահութահարկի գծով		429,285	100,823
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	4,686,697	7,097,208
		5,387,154	7,523,438
		13,932,848	14,103,778
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մաս:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն**2014 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Կանոնադրական կապիտալ</i>	<i>Վերագնահատման պահուստ</i>	<i>Կուտակված վնաս</i>	<i>Կապիտալի վճարման հետ կապված վճարումներ</i>	<i>Պարտադիր պահուստ</i>	<i>Ընդամենը սեփական կապիտալ</i>
2013 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	15,974,300	183,093	(11,189,891)	–	207,940	5,175,442
Տարվա համապարփակ վնաս	–	–	1,404,898	–	–	1,404,898
Վերագնահատման իրացված պահուստ	–	(41,089)	41,089	–	–	–
Պարտադիր պահուստի համալրում	–	–	(70,246)	–	70,246	–
2013 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	15,974,300	142,004	(9,814,150)	–	278,186	6,580,340
Տարվա համապարփակ եկամուտ	–	–	2,164,780	–	–	2,164,780
Կուտակված վնասի փոխհատուցում կանոնադրական կապիտալի միջոցով	(8,160,950)	–	8,160,950	–	–	–
Իրական արժեքի և տրված փոխառության գումարի նախնական տարբերության ճանաչումը՝ առանց հետաձգված հարկի (49,856 հազար դրամ)	–	–	–	(199,426)	–	(199,426)
Վերագնահատման իրացված պահուստ	–	(38,996)	38,996	–	–	–
Պարտադիր պահուստի համալրում	–	–	(108,239)	–	108,239	–
2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,813,350	103,008	442,337	(199,426)	386,425	8,545,694

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մաս:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն**2014 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար**

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Ծան.</i>	<i>2014թ.</i>	<i>2013թ.</i>
Գործառնական գործունեություն			
Շահույթ մինչև հարկումը		2,689,131	1,465,178
Ոչ դրամական հոգիվածների ճշգրտումներ մինչև հարկում շահույթը գուտ դրամական հոսքերին համաձայնեցնելու նպատակով՝			
Ամորտիզացիա և մաշվածություն	12	378,344	386,339
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների գուտ տարբերություններ	9	(170,028)	(5,767)
Տոկոսային եկամուտ	9	(100,673)	(62,093)
Աշխատավարձի հավելյալ վճարների գծով պահուստի վերականգնում	19	(54,235)	(54,235)
Գործառնական շահույթ մինչև շրջանառու կապիտալի ճշգրտումները		2,742,539	1,729,422
Շրջանառու կապիտալի ճշգրտումներ՝			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի նվազում /(ավելացում)		2,842,836	(6,441,676)
Պաշարների նվազում		9,348	21,735
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի (նվազում)/ավելացում		(2,556,526)	5,443,572
		3,038,197	753,053
Վճարված շահութահարկ		(89,105)	–
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից		2,949,092	753,053
Ներդրումային գործունեություն			
Փոխառությունների տրամադրում		(1,229,070)	–
Փոխառություններից մուտքեր		–	202,424
Ստացված տոկոսային եկամուտներ		51,323	45,528
Ավանդների մարում		2,476,356	–
Ներդրված ավանդներ		–	(2,476,356)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(64,675)	(3,044)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված/(օգտագործված) ներդրումային գործունեությունում		1,233,934	(2,231,448)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		11,865	5,912
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/ (նվազում)		4,194,891	(1,472,483)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հունվարի 1-ի դրությամբ		1,159,353	2,631,836
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ դեկտեմբերի 31 ի դրությամբ	16	5,354,244	1,159,353

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մաս:

1. Տեղեկատվություն ընկերության վերաբերյալ

«Հրազդանի էներգետիկ կազմակերպություն (ՀրազԶԷԿ)» (այսուհետ՝ «ՀրազԶԷԿ» կամ «Ընկերություն») բաց բաժնետիրական ընկերությունը հիմնադրվել է Ռուսաստանի Դաշնության Դաշնային գույքի կառավարման դաշնային գործակալության 2004թ. սեպտեմբերի 1-ի թիվ 291-թ որոշման համաձայն:

«ՀրազԶԷԿ»-ը ստեղծվել է Հրազդանի ջերմաէլեկտրակայանի գույքային համալիրը որպես Ընկերության կանոնադրական կապիտալ ներդնելու միջոցով, որը Հայաստանի Հանրապետության կողմից Ռուսաստանի Դաշնությանն էր փոխանցվել՝ որպես պետական պարտքի մարման միջոց:

2011թ. Ընկերության բաժնետեր էին հանդիսանում «Ռոսնէֆտեգազ» ԲԲԸ-ն (100%՝ հանած 1 բաժնետոմս), Ռուսաստանի Դաշնությունը՝ ի դեմս դաշնային գույքի կառավարման Դաշնային գործակալության (1 բաժնետոմս): 2012թ. մայիսի 17-ին Ընկերության 100% բաժնեմասը փոխանցվել է «ԻՆՏԵՐ ՌԱՕ ԵՆՍ» ԲԲԸ-ին («Ինտեր ՌԱՕ» ԲԲԸ):

Ընկերության գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Հրազդան, Գործարանային փ. 1 :

Ընկերության հիմնական գործունեությունը էլեկտրական և ջերմային էներգիայի արտադրությունն է և թողարկված էլեկտրաէներգիայի վաճառքը «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ին: Ընկերության դրվածքային հզորությունը կազմում է 1,110ՄՎտ, իսկ աշխատանքայինը՝ 780ՄՎտ: Հայաստանի ներքին շուկայում «ՀրազԶԷԿ»-ը ունի հավասարակշռող (եզրափակիչ) կայանի կարգավիճակ: Ներքին սպառման համար Ընկերությունն էլեկտրաէներգիա է արտադրում միայն Հայաստանի Հանրապետության էներգահամակարգում դեֆիցիտի առկայության պարագայում (հիմնականում աշնան ու ձմեռային ամիսներին և ատոմակայանի պարապուրդի ժամանակաշրջանում):

«ՀրազԶԷԿ»-ի կողմից արտադրված էլեկտրաէներգիայի սակագները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից:

2.1 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ընկերության սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան, որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից: Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի սկզբունքի հիման վրա, բացառությամբ հիմնական միջոցների, որոնք գնահատվել են իրական արժեքով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով և բոլոր արժեքները կլորացված են մինչև հազար, եթե այլ բան նշված չէ:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր

Հասույթի ճանաչում

Ընկերության հասույթն իր մեջ ներառում է էլեկտրաէներգիայի վաճառքից և հզորության իրացումից մուտքերը՝ զուտ ավելացված արժեքի հարկից:

Հասույթն Ընկերության կողմից ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ գնորդներին մատուցվել են ծառայություններ, և երբ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտներն ու կրած ծախսերը կարող են հուսալիորեն գնահատվել և կա հավանականություն, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն:

Հարկեր

Ընթացիկ շահութահարկ

Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահութահարկի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է ստանալ հարկային մարմիններից կամ վճարել հարկային մարմիններին: Հարկերի գումարների հաշվարկման համար օգտագործվող օրենքներն ու դրույքներն, այն օրենքներն ու դրույքներն են, որոնք կիրառվել կամ սահմանվել են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)**Հարկեր (շարունակություն)***Հետաձգված հարկեր*

Հետաձգված հարկը հաշվառվում է պարտավորությունների մեթոդով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների հարկային բազայի և դրանց ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված հաշվեկշռային արժեքների ժամանակավոր տարբերությունների հիման վրա:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, բացառությամբ`

- երբ հետաձգված հարկային պարտավորությունը առաջանում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքներում գույքի, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչմանը վերաբերող ժամանակավոր տարբերությունից, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա,
- համատեղ ձեռնարկություններում, դուստր և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների հետ կապված հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների դեպքում, որտեղ ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամանակահատվածը կարող է վերահսկվել և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունները չեն հակադարձվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են ըստ բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, տեղափոխված չօգտագործված հարկային զեղչերի և չօգտագործված հարկային վնասների համար այնքանով, որքանով հավանական է, որ կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց այդ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները և տեղափոխված չօգտագործված հարկային զեղչերը և վնասները հնարավոր կլինի օգտագործել` բացառությամբ հետևյալ դեպքերի`

- երբ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններին վերաբերող հետաձգված հարկային ակտիվը առաջանում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքներում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա,
- համատեղ ձեռնարկումներում, դուստր և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների գծով նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունները կհակադարձվեն տեսանելի ապագայում և կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց հնարավոր կլինի օգտագործել ժամանակավոր տարբերությունները:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում է այնքանով, որքանով այլևս հավանական չէ, որ բավարար հարկվող շահույթ կլինի, որի դիմաց ամբողջությամբ կամ մասամբ կօգտագործվի հետաձգված հարկային ակտիվը: Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում այնքանով, որքանով հավանական է, որ ապագա հարկվող շահույթը թույլ կտա վերականգնել հետաձգված հարկային ակտիվը: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են այն հարկային դրույքաչափերով, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն այն տարում, երբ ակտիվները կիրացվեն կամ պարտավորությունները կմարվեն հիմնվելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կիրառված կամ կիրառման ենթակա օրենքով սահմանված հարկային դրույքաչափերի (և հարկային օրենսդրության) վրա:

Շահույթի կամ վնասի կազմում չճանաչված հոդվածների գծով ճանաչված հետաձգված հարկը ևս ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի կազմից դուրս: Հետաձգված հարկային հոդվածները ճանաչվում են դրան վերաբերող գործարքներին զուգահեռ` այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ անմիջապես սեփական կապիտալում:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Հարկեր (շարունակություն)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե գոյություն ունի օրենքով ամրագրված իրավունք ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների նկատմամբ հաշվանցելու, և հետաձգված հարկերը վերաբերում են միևնույն հարկվող սուբյեկտին և հարկային մարմիններին:

Որպես ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մաս՝ ձեռքբերված հարկային օգուտները, որոնք այդ ամսաթվի դրությամբ չեն բավարարում առանձին ճանաչման չափանիշներին, կճանաչվեն հետագայում, փաստերի և իրողությունների փոփոխությունների վերաբերյալ նոր տեղեկատվության առկայության դեպքում:

Հիմնական միջոցներ

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Էլեկտրաէներգիայի արտադրության, ծառայությունների մատուցման, ինչպես նաև վարչական նպատակներով օգտագործվող Հնկերության սարքավորումները ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ներկայացված են վերագնահատված արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը ու արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Վերագնահատումն իրականացվում է այնպիսի հաճախականությամբ, որ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը էականորեն չտարբերվի իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման արդյունքում ակտիվների արժեքի ավելացումն անմիջականորեն արտացոլվում է սեփական կապիտալում՝ վերագնահատման պահուստ հոդվածում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն հակադարձում է այդ նույն ակտիվի գծով նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված վերագնահատումից վնասը: Եթե ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է վերագնահատման արդյունքում, այդ նվազումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Բացառություն են կազմում այն դեպքերը, երբ այդ վերագնահատումը փոխհատուցում է սեփական կապիտալում՝ նախորդող վերագնահատումների արդյունքում ճանաչված աճը:

Վերագնահատված հիմնական միջոցների մաշվածությունը ներառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Հիմնական միջոցի վերագնահատված արժեքի և նույն հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածությունների տարբերությունն ամեն տարի վերագնահատման պահուստից տեղափոխվում է չբաշխված շահույթ:

Մաշվածությունը ներառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում գծային մեթոդով: Այսպիսի և բոլոր այլ ակտիվների մաշվածության հաշվեգրումը սկսվում է շահագործման հանձման պահից:

Հնկերությունը բոլոր հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկում է՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մինչև 2019թ. Հնկերության գործունեությունը երաշխավորված է 2004թ. հունվարի 30-ին կնքված միջկառավարական համաձայնագրով:

Գործառնական վարձակալություն

Երբ վարձակալական պայմանագրով վարձատուից Հնկերությանը չեն փոխանցվում վարձակալվող գույքի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, վարձակալական բոլոր վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում հավասարաչափ վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության ժամկետը չեղյալ չհամարվող այն ժամկետ է, որի ընթացքում վարձակալը վարձակալում է ակտիվը հետագա այլ ժամանակաշրջանների հետ միասին, որոնց ընթացքում վարձակալը հնարավորություն ունի շարունակել ակտիվի վարձակալությունը, եթե վարձակալությունը սկսելու ժամանակ արդեն իսկ պարզ է, որ վարձակալն օգտագործելու է այդ հնարավորությունը:

Հնկերությունը՝ որպես վարձատու

Գույքի այն վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու օգուտները չեն փոխանցվում վարձակալին, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության գծով բանակցությունների ընթացքում առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները գումարվում են վարձակալված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում վարձակալական ժամկետի ընթացքում այնպես, ինչպես վարձակալությունից եկամուտը: Վարձակալության պայմանական վճարները ճանաչվում են հասույթի կազմում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք վաստակվում են:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ընկերության կողմից ձեռքբերված որոշակի օգտակար ծառայություն ունեցող ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ նվազեցված կուտակված ամորտիզացիա կամ արժեզրկման պահուստ: Ամորտիզացիան ներառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում, որը համակարգչային ծրագրերի համար կազմում է 10 տարի և այլ ոչ նյութական ակտիվների համար՝ 3 տարի:

Ֆինանսական ակտիվներ

Գնահատման հիմնական մոտեցումները

Ֆինանսական ակտիվները ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը» ստանդարտի համաձայն, կախված իրավիճակից, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ կամ որպես ածանցյալ գործիքներ: Ընկերությունը որոշում է ֆինանսական ակտիվի դասակարգումը սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Երբ ներդրումները չեն դասակարգվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, հաշվետվությունում ներկայացնելու ժամանակ դրանց իրական արժեքին գումարվում են վերջիններիս հետ անմիջականորեն կապված գործարքի ծախսումները:

Այն ֆինանսական ակտիվների գնումը կամ վաճառքը, որը պահանջում է ակտիվների մատակարարում շուկայում գործող կարգավորմամբ կամ գործարար սովորույթով սահմանված ժամանակահատվածում («ստանդարտ պայմաններով» գործարքներ) ճանաչվում է գործարքի կնքման ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Ընկերությունը պարտավորվում է գնել կամ վաճառել ակտիվը:

Ընկերության ֆինանսական ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, տրված փոխառությունները, ինչպես նաև առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են ֆիքսված կամ որոշակի վճարումներով, որոնք չեն գնանշվում ակտիվ շուկայում: Սկզբնական չափումից հետո այդպիսի ֆինանսական ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ նվազեցնելով արժեզրկման պահուստը: Ամորտիզացված արժեքը հաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման ժամանակ ցանկացած զեղչ կամ հավելավճար, ինչպես նաև վճարներ կամ ծախսումներ, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մաս: Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված ամորտիզացիան ներառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության ֆինանսական եկամուտներում: Արժեզրկումից առաջացած վնասները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ֆինանսական ծախս:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացնում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի՝ արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայության գնահատում: Ֆինանսական ակտիվը կամ ակտիվների խումբը համարվում են արժեզրկված այն և միայն այն դեպքում, եթե կա արժեզրկման անկողմնակալ վկայության, որպես ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («կորուստներ վկայող իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվից կամ ակտիվների խմբից ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել դեբիտորների կամ դեբիտորների խմբի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման ուշացումը կամ չվճարումը, այն հավանականությունը, որ տեղի կունենա սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորում: Բացի դրանից նման վկայություն կարող է լինել դիտարկվող տեղեկատվությունն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի ծավալների նվազման վերաբերյալ, օրինակ՝ ժամկետանց պարտավորությունների ծավալների կամ տնտեսական պայմանների փոփոխություն, որը կարող է հանգեցնել պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների համար Ընկերությունը սկզբնապես գնահատում է արժեքը լիներ ինքնուրույն հայտանիշները անհատապես՝ էական ակտիվների համար կամ խմբային՝ բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն համարվում: Եթե Ընկերությունը որոշում է, որ անհատապես գնահատված ֆինանսական ակտիվի համար չկա արժեքը կման անկողմնակալ վկայություն, անկախ այն հանգամանքից, էական է այն, թե ոչ, այդ ակտիվը ներառում է համանման վարկային ռիսկերի բնութագրիչներ ունեցող ֆինանսական ակտիվների խմբում և գնահատում է դրանց արժեքը լիներ ինքնուրույն խմբային հիմունքով: Ակտիվները, որոնց արժեքը լիներ գնահատվում է անհատական հիմունքով և որոնց նկատմամբ ճանաչվում են արժեքը կմանից կորուստներ, չպետք է գնահատվեն խմբային հիմունքով: Արժեքը լիներ անկողմնակալ վկայության առկայության դեպքում արժեքը կմանից վնասը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (հաշվի չառնելով դեռևս չկրած ապագա պարտքային կորուստները) ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքը գեղջվում է ֆինանսական ակտիվների սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով: Եթե փոխառությունն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեքը կմանից կորուստ գնահատելու համար որպես գեղջման դրույք օգտագործվում է ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեքը կման պահուստի հաշվի միջոցով, իսկ արժեքը կմանից ծախսն արտացոլվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Տոկոսային եկամուտները շարունակում են հաշվեկշռվել նվազեցված հաշվեկշռային արժեքից՝ օգտագործելով արժեքը կման կորուստը հաշվելու նպատակով կիրառվող ապագա դրամական հոսքերի գեղջման տոկոսադրույքը: Տոկոսային եկամուտները արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ֆինանսական եկամուտ: Փոխառությունները, համապատասխան պահուստների հետ միասին, դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա փոխառությունը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր ապահովության միջոցները օգտագործվել են կամ փոխանցվել Ընկերությանը:

Եթե հաջորդող տարում գնահատված արժեքը կման ավելանում կամ նվազում է արժեքը կման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեքը կմանից կորուստը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի հաշիվը ճշգրտելու միջոցով: Եթե հետագա դուրսգրումը ավելի ուշ վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարն արտացոլվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ֆինանսական ծախսերի նվազեցում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները ՀՀՄՄ 39-ի համաձայն, կախված իրավիճակից, դասակարգվում են որպես ֆինանսական պարտավորություններ՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, վարկեր և փոխառություններ կամ որպես ածանցյալ գործիքներ: Ընկերությունը որոշում է ֆինանսական պարտավորության դասը սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ վարկերի ու փոխառությունների պարագայում՝ գումարած ուղղակի վերագրելի գործարքի ծախսումները: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական պարտավորությունը ապաճանաչվում է մարվելու, չեղյալ համարվելու կամ համապատասխան պարտավորության ժամկետը լրանալու դեպքում: Երբ գործող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է նույն փոխառուից՝ էականորեն տարբեր պայմաններով այլ պարտավորությամբ կամ ընթացիկ պարտավորության պայմանները էականորեն փոփոխվում են, նման փոխարինումը կամ փոփոխությունը դիտվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գույք արժեքից նվազագույնով: Պաշարների արժեքը որոշվում է առաջին մուտք առաջին ելք մեթոդի հիման վրա և իր մեջ ներառում է պաշարների ձեռքբերման և գտնվելու վայր և ներկա վիճակին բերելու հետ կապված ծախսումները:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Կանխավճարներ

Կանխավճարները հաշվեկշռում արտացոլվում են փաստացի արժեքով՝ նվազեցված արժեքը կման պահուստով: Կանխավճարը դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ այն պարագայում, երբ կանխավճարին վերաբերող ապրանքները կամ ծառայությունները նախատեսվում են ձեռքբերվել մեկ տարի հետո կամ երբ կանխավճարները վերաբերում են ակտիվներին, որոնք դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Ակտիվի ձեռքբերման գծով կանխավճարները փոխանցվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին այն ժամանակ, երբ Հնկերությանն է անցնում ակտիվի տիրապետումը և հնարավոր է դառնում, որ ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Հնկերություն: Այլ կանխավճարները դուրս են գրվում շահույթ կամ վնաս, երբ կանխավճարին վերաբերող ապրանքները կամ ծառայությունները ձեռք են բերվում: Եթե կան հայտանիշներ, որ կանխավճարին վերաբերող ակտիվները, ապրանքները կամ ծառայությունները չեն ստացվելու, կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում և համապատասխան արժեքը կման կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամական միջոցները, ցպահանջ ավանդներն ու այլ կարճաժամկետ բարձր իրացվելի ներդրումները բանկերում և այլ կարճաժամկետ բարձր իրացվելի ներդրումները՝ մինչև երեք ամիս սկզբնական ժամկետայնությամբ:

Կանոնադրական կապիտալ

Հասարակ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրվող լրացուցիչ ծախսումներն արտացոլվում են սեփական կապիտալում՝ որպես այդ թողարկման արդյունքում առաջացած նվազեցում՝ գուտ հարկերից: Թողարկված բաժնետոմսերի իրական և անվանական արժեքների դրական տարբերությունը հաշվառվում է սեփական կապիտալում որպես էմիսիոն եկամուտ:

Ավելացված արժեքի հարկ (ԱԱՀ)

Վաճառքի գծով ավելացված արժեքի հարկը, որն առաջանում է ապրանքների իրացման ժամանակ, ենթակա է ՀՀ պետական բյուջե փոխանցման ապրանքների մատակարարումից կամ հաճախորդներին և պատվիրատուներին ծառայությունների մատուցումից հետո: Գնումների գծով ԱԱՀ-ն, որպես կանոն, հաշվանցվում է վաճառքի գծով ԱԱՀ-ի նկատմամբ ապրանքների ստացմանը զուգահեռ: Բացառություն է կազմում էլեկտրաէներգիայի այն իրացումը, որի գնման գծով ԱԱՀ-ն հաշվանցվում է վաճառքի գծով ԱԱՀ-ին հաշիվ ապրանքագրի ստացումից հետո: Հարկային մարմինները թույլ են տալիս մարել ԱԱՀ-ը գուտ հիմքի վրա: Վաճառքի կամ գնումների գծով ԱԱՀ-ն ճանաչվում է հաշվեկշռում գուտ հիմքով և առանձին տողով բացահայտվում է ակտիվների կամ պարտավորությունների կազմում: Երբ ձևավորվում է դեբիտորական պարտքերի արժեքը կման պահուստ, արժեքը կման գծով կորուստը հաշվարկվում է դեբիտորական պարտքի համախառն գումարի համար՝ ներառյալ ԱԱՀ-ն:

Աշխատողների վարձատրություն

Աշխատավարձերը, տարեկան վճարվող արձակուրդը, անաշխատունակության դիմաց վճարները, պարգևավճարները և այլ ոչ դրամական վարձատրությունները (ինչպես օրինակ, աշխատողների բժշկական ապահովագրությունը և երեխաների մանկապարտեզների գծով ծախսումները) հաշվեկշռվում են այն տարում, որում Հնկերության աշխատակիցները համապատասխան ծառայությունները մատուցել են: Աշխատողները ստանում են թոշակներ ՀՀ պետական բյուջեից ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան: Հնկերությունը կատարում է վճարումները պետական բյուջե տարվա ընթացքում գործող պաշտոնական դրույքաչափերով:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բայց դրանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտվում է այն դեպքում, երբ այդպիսի ակտիվների հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է համարվում:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիր (շարունակություն)

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորությունը մարելու համար տնտեսական ռեսուրսների արտահոսքը հավանական է և այդ արտահոսքը կարող է խելամտորեն գնահատվել: Պայմանական պարտավորությունները բացահայտվում են այն դեպքում, երբ գոյություն ունի տնտեսական օգուտները մարմնավորող ռեսուրսների արտահոսքի հավանականություն:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Ընկերության գործառնական արժույթը այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որում Ընկերությունը գործում է: Ընկերության գործառնական արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ Հայկական դրամը (ՀՀ դրամ):

Դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործառնական արժույթի փոխանակման փոխարժեքով՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից սահմանված պաշտոնական հաշվարկային դրույթաչափերը: Տարվա վերջի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված հաշվարկային դրույթաչափերի միջոցով դրամային ակտիվների և պարտավորությունների գործառնական արժույթի վերահաշվարկից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Տարվա վերջի վերահաշվարկը չի կիրառվում ոչ դրամային հոդվածների նկատմամբ, որոնք չափվում են պատմական արժեքով:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտարժույթային հաշիվների վերահաշվարկման համար օգտագործված փոխարժեքները հետևյալն են. 474.97 ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար (2013թ.՝ 405.64 ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար), 577.47 ՀՀ դրամ/Եվրո (2013թ.՝ 559.54 ՀՀ դրամ/Եվրո), 8.15 ՀՀ դրամ/ռուսական ռուբլի (2013թ.՝ 12.44 ՀՀ դրամ/ռուսական ռուբլի):

2.3 Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Խումբն առաջին անգամ է կիրառել որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Յուրանքանչյուր նոր ստանդարտի կամ փոփոխության ազդեցության բնույթը ներկայացված է ստորև.

ՖՀՄՍ 10, ՖՀՄՍ 12 և ՀՀՄՍ 27 «Ներդրումային կազմակերպություններ» (փոփոխություններ)

Մույն փոփոխությունները թույլատրում են համախմբման պահանջից ազատում այն կազմակերպությունների համար, որոնք համապատասխանում են ՖՀՄՍ 10 «Համախմբած ֆինանսական հաշվետվություններ» ստանդարտի ներդրումային կազմակերպության սահմանմանը, և պետք է կիրառվեն հետընթաց, սակայն կլինեն անցման հետ կապված որոշ ազատումներ: Համախմբումից ազատումը ներդրումային կազմակերպություններից պահանջում է դուստր ընկերությունների հաշվառումը վարել իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Փոփոխությունը ազդեցություն չունի Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների վրա, քանի որ Մայր ընկերությունը չի համապատասխանում ՖՀՄՍ 10 ստանդարտի ներդրումային կազմակերպության սահմանմանը:

ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում»՝ ՀՀՄՍ 32 ստանդարտի փոփոխություններ

Ստանդարտի սույն փոփոխությունները պարզաբանում են հետևյալ արտահայտությունը «ներկայումս ունի օրինական իրավունք հաշվանցման իրականացման համար», նկարագրում են, թե ինչպես պետք է ձիշտ կիրառել հաշվանցման չափանիշները հաշվարկային համակարգերի նկատմամբ, և կիրառվում են հետընթաց: Ստանդարտի սույն փոփոխությունը ազդեցություն չունի Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների վրա:

ՀՀՄՍ 39 «Ածանցյալ գործիքների գծով նորացում և հեջի հաշվառման շարունակում»՝ ՀՀՄՍ 39 ստանդարտի փոփոխություններ

Ստանդարտի սույն փոփոխությունները այն դեպքերում, երբ հեջավորման գործիք հանդիսացող ածանցյալ գործիքի նորացումը համապատասխանում է որոշակի պայմաններին, տրամադրում են հեջավորման հաշվառման դադարեցումից ազատում և կիրառվում են հետընթաց: Ստանդարտի սույն փոփոխությունները ազդեցություն չունեն Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների վրա, քանի որ Ընկերությունը տվյալ կամ նախորդ ժամանակաշրջաններում չի նորացրել իր ածանցյալ գործիքները:

2.3 Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

ՖՀՄՄԿ 21 «Հախաքագրումներ»

ՖՀՄՄԿ 21 Մեկնաբանությունը պարզաբանում է, որ կազմակերպությունը ճանաչում է տուրքը որպես պարտավորություն այն ժամանակ, երբ առաջանում է համապատասխան օրենսդրությամբ նախատեսվող վճարում պահանջող գործունեությունը: Այն տուրքի համար, որը առաջանում է նվազագույն շեմին հասնելիս, մեկնաբանությունը պարզաբանում է, որ ոչ մի պարտավորություն չի ճանաչվում նախքան նշված նվազագույն շեմին հասնելը: ՖՀՄՄԿ 21 Մեկնաբանությունը կիրառվում է հետընթաց: Մույն մեկնաբանությունը ազդեցություն չունի Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների վրա, քանի որ Ընկերությունը կիրառել է ՀՀՄՍ 37 «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» ստանդարտի ճանաչման սկզբունքները՝ ՖՀՄՄԿ 21-ի անցյալ տարվա պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների տարեկան բարեփոխումներ՝ 2010 – 2012թթ. շրջան

2010-2012թթ. ՀՀՄՍ-ի տարեկան բարեփոխումների շրջանում ՀՀՄՄԿ-ն թողարկել է վեց ստանդարտի յոթ փոփոխություն՝ ներառյալ ՀՀՄՍ 13 «Իրական արժեքի չափում», ստանդարտի փոփոխությունները: ՀՀՄՍ 13 ստանդարտի փոփոխությունը ուժի մեջ է մտնում անմիջապես, կիրառվում է 2014 թվականի հունվարի 1-ին սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, և Եզրակացությունների հիմնավորմամբ պարզաբանում է, որ չամրագրված տոկոսադրույքներով կարճաժամկետ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը կարող են չափվել հաշիվ-ապրանքագրերում նշված գումարով, երբ գեղչման ազդեցությունն աննշան է: ՀՀՄՍ 13 ստանդարտի փոփոխությունները ազդեցություն չունեն Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների վրա:

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների տարեկան բարեփոխումներ՝ 2011 – 2013թթ. շրջան

2011-2013թթ. ՀՀՄՍ-ի բարեփոխումների շրջանում ՀՀՄՄԿ-ն թողարկել է չորս ստանդարտի չորս փոփոխություն՝ ներառյալ ՀՀՄՍ 1՝ «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրումը», ստանդարտի փոփոխությունը: ՀՀՄՍ 1 ստանդարտի փոփոխությունը ուժի մեջ է մտնում անմիջապես, կիրառվում է 2014 թվականի հունվարի 1-ին սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, և Եզրակացությունների հիմնավորմամբ պարզաբանում է, որ կազմակերպությունը կարող է ընտրել և կիրառել կամ ընթացիկ ստանդարտը, կամ նոր ստանդարտը, որը դեռ պարտադիր չէ, բայց թույլատրում է վաղաժամկետ կիրառում՝ պայմանով, որ ընտրված ստանդարտը հետևողականորեն կիրառվում է կազմակերպության առաջին ՀՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների ողջ ժամանակահատվածում: ՀՀՄՍ 1 ստանդարտի սույն փոփոխությունը ազդեցություն չունի Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների վրա, քանի որ Ընկերությունը առկա ՀՀՄՍ պատրաստող է:

3. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ

Գնահատումներ, ենթադրություններ և դատողություններ

ՀՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է Ընկերության ղեկավարությունից կատարել գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակտիվների, պարտավորությունների (այդ թվում պայմանական) և հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների ու ծախսերի գումարների վրա: Գնահատումները և դատողությունները շարունակաբար վերլուծվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ներառյալ ապագա իրադարձությունների սպասումները, որոնք կարող են տեղի ունենալ որոշակի հանգամանքների պարագայում: Այնուամենայնիվ, այս ենթադրությունների և գնահատումների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է հանգեցնել այնպիսի հետևանքների, որոնք կպահանջեն հետագայում ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումներ:

3. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ (շարունակություն)

Հիմնական միջոցների վերագնահատում

Ընկերությունը հիմնական միջոցների իրական արժեքի որոշման համար օգտագործել է հաշվապահական դատողություններ և ենթադրություններ: Քանի որ հիմնական միջոցների իրական արժեքի փոփոխություններն ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ էական չեն եղել, Ընկերության կողմից որոշում է ընդունվել չվերագնահատել հիմնական միջոցները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատման աշխատանքների իրականացման ընթացքում օգտագործվել են միջազգային պրակտիկայում ընդունված մոտեցումներ և մեթոդներ՝

- ծախսային մոտեցում, որը հիմնվում է այն դատողության վրա, թե որքան միջոցներ են պետք ներդնել գնահատվող գույքի նման գույք ստեղծելու համար,
- եկամտային մոտեցում, որը հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ այն գինը, որը շուկան պատրաստ է վճարել գնահատվող օբյեկտի համար, որոշվում է ապագայում հաստատուն դրամական միջոցների հոսքեր ապահովելու իր հնարավորությամբ: Այդ մոտեցումը կիրառվել է գնահատվող ակտիվների տնտեսական արժեքը կամ առկայության և մեծության որոշման համար (ծախսային մոտեցման շրջանակներում բավարար եկամտաբերության ստուգում):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Ընկերությունը բոլոր հիմնական միջոցների գծով մաշվածությունը հաշվարկում է՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մինչև 2019թ. Ընկերության գործունեությունը երաշխավորված է 2004թ. հունվարի 30-ին կնքված միջկառավարական համաձայնագրով: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված համանման ակտիվների հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները ներառվում են ակտիվում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը գույքընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային հնացումն ու մաշվածությունը, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազման:

Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Ընկերությունը կանխատեսում է ակտիվից ստանալ օգուտներ: Անհրաժեշտ է հաշվի առնել հետևյալ հիմնական գործոնները. ա) ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, բ) շահագործման գործոններից և տեխնիկական սպասարկման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը, և գ) շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային հնացումը:

Ակտիվների արժեքը կումը և պահուստների հաշվառումը

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է Ընկերության ակտիվների փոխհատուցվող գումարի՝ հաշվեկշռային արժեքից նվազման հայտանիշները: Փոխհատուցվող արժեքն իրենից ներկայացնում է օգտագործման արժեքից և վաճառքի համար անհրաժեշտ ծախսումներով նվազեցված ակտիվի իրական արժեքից առավելագույնը: Եթե հայտնաբերվում են նվազման նման հայտանիշներ, հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող արժեքը: Նվազման չափը հաշվառվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ այն ժամանակահատվածում, որում նվազումը տեղի է ունեցել:

Եթե պայմանները փոխվում են, և ղեկավարությունը գտնում է, որ ակտիվների արժեքը ավելացել է, արժեքը կամ պահուստը ամբողջությամբ կամ մասամբ հակադարձվում է:

Արժեքը կամ հաշվառումն իր մեջ ներառում է հիմնական միջոցների, ոչ նյութական ակտիվների, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի, այլ ոչ ընթացիկ ակտիվների և ցածր իրացվելի պաշարների գծով պահուստներ:

3. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ (շարունակություն)

Ակտիվների արժեզրկումը և պահուստների հաշվառումը (շարունակություն)

Պարտավորությունների և ծախսերի գծով պահուստները հիմնականում ներառում են պահուստներ հարկային պարտավորությունների և դատական գործընթացների գծով: Ընկերությունը ճանաչում է արժեզրկման գծով ծախսերը կամ ստեղծում է նման պահուստները այն ժամանակ, երբ իր գնահատումները ցույց են տալիս, որ գոյություն ունի պարտավորության առաջացման հավանականություն, կամ ստեղծվում է այնպիսի իրավիճակ, երբ ակտիվի արժեքը չի կարող վերականգնվել, իսկ փոխհատուցման գումարը կարող է խելամտորեն չափվել: Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը հիմնված է յուրաքանչյուր հաճախորդի պարտքի հավաքագրելիության ղեկավարության գնահատման վրա: Եթե տեղի է ունենում որևէ հիմնական հաճախորդի վարկունակության նվազում, կամ եթե դեբիտորների պարտավորությունների չկատարման գծով իրական կորուստները ավելի մեծ են, քան ղեկավարության գնահատումները, իրական մնացորդները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից: Եթե ղեկավարությունը որոշում է, որ որոշակի դեբիտորական պարտքերի գծով՝ անկախ գումարից, չկա արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշ, այդ դեբիտորական պարտքը ներառվում է նման վարկային ռիսկի հատկանիշներ ունեցող դեբիտորների խմբում և իրականացվում է տվյալ խմբում ներառված համախառն դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման գնահատում:

Պարտքերի արժեզրկման խմբային ստուգման նպատակով դեբիտորական պարտքերը խմբավորվում են՝ ըստ նման վարկային ռիսկի հայտանիշների: Նշված հայտանիշները կապված են նման այն ակտիվների խմբերից առաջացող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման հետ, որոնք կախված են գնահատվող ակտիվների վերաբերող փոխառուների կողմից պայմանագրերի պայմաններին համապատասխան պարտավորությունների գումարների մարման հնարավորություններից: Արժեզրկման խմբային գնահատման ենթակա դեբիտորական պարտքերի խմբում ապագա դրամական միջոցների հոսքերը գնահատվում են պայմանագրային դրամական հոսքերի և համապատասխան ակտիվների ժամկետանց դառնալու գծով Ընկերության ղեկավարության անցյալ ժամանակաշրջանում կրած կորուստների ղեպքերի և ժամկետանց գումարների վերականգնման փորձի հիման վրա:

Ներկայումս գոյություն չունեցող անցյալ պայմանների ազդեցությունը վերացնելու և անցյալում գոյություն չունեցող, բայց ներկայումս առկա պայմանների ազդեցությունն արտացոլելու նպատակով անցյալ փորձը ճշգրտվում է ընթացիկ դիտարկելի տվյալների հիման վրա:

Հարկային օրենսդրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում հարկային օրենսդրության համապատասխանությունը հանդիսանում է ղեկավարության մեկնաբանությունների առարկա, որը կարող է վիճարկվել հարկային մարմինների կողմից: Ընկերության ղեկավարությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կատարում է անորոշ հարկային իրավիճակների գնահատում: Շահութահարկի գծով պարտավորությունները որոշվում են ղեկավարության կողմից այն չափով, որ հարկային մարմինների կողմից չառաջանան լրացուցիչ պահանջներ հարկերի գծով:

Գնահատումները հիմնված են հարկային օրենսդրության վրա, որն ուժի մեջ է մտել կամ փաստացի գործում է հաշվետու ժամանակաշրջանում, ինչպես նաև դատարանի որոշման կամ այդ հարցին վերաբերող այլ նորմատիվ ակտերի հիման վրա: Տուգանքների, տույժների և հարկերի (բացի շահութահարկից) գծով պարտավորությունները ճանաչվում են հաշվետու ժամանակաշրջանում պարտավորությունը կատարելու համար անհրաժեշտ ծախսումների գծով ղեկավարության լավագույն գնահատման վրա:

4. Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Թողարկված, բայց մինչև Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկման ամսաթիվը ուժի մեջ չմտած ստանդարտները ներկայացված են ստորև: Ընկերությունը նախատեսում է կիրառել այդ ստանդարտներն այն ժամանակ, երբ դրանք ուժի մեջ կմտնեն:

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»

2014թ. հուլիսին ՀՀՄՄԽ-ն թողարկեց ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի վերջին տարբերակը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքներին վերաբերող նախագծի բոլոր փուլերն ու փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում», ստանդարտը և ՖՀՄՍ 9-ի բոլոր նախկին տարբերակները: Ստանդարտը դասակարգման, չափման, արժեզրկման և հեջավորման հաշվառման նոր պահանջներ է ներկայացնում: ՖՀՄՍ 9-ը ուժի մեջ է մտնում 2018 թվականի հունվարի 1-ին կամ հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, սակայն ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է: Հետընթաց կիրառումը պահանջվում է, բայց համեմատական տեղեկատվությունը պարտադիր չէ: ՖՀՄՍ 9-ի ավելի վաղ (2009, 2010 և 2013) տարբերակների կիրառումը թույլատրելի է, եթե առաջին կիրառումը 2015թ. փետրվարի 1-ից շուտ է: Ենթադրվում է, որ այս փոփոխությունները չեն ունենա էական ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների վրա:

ՖՀՄՍ 14 «Սակագնային կարգավորման հետաձգված հաշիվներ»

ՖՀՄՍ 14-ը կամավոր կերպով ընտրվող ստանդարտ է, որը թույլատրում է այն կազմակերպություններին, որոնց գործունեությունը կարգավորվում է սակագներով, ՖՀՄՍ առաջին անգամ որդեգրելու ժամանակ շարունակել կիրառել սակագնային կարգավորման հետաձգված հաշիվներին վերաբերող իրենց ներկայիս հաշվապահական քաղաքականությունների մեծ մասը: ՖՀՄՍ 14-ը որդեգրած կազմակերպությունները պարտավոր են սակագնային կարգավորման հետաձգված հաշիվները ներկայացնել առանձին տողերով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ այդ հաշիվների շարժը ներկայացնել առանձին տողերով շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում: Ստանդարտը պահանջում է բացահայտել սակագնային կարգավորման բնույթն ու ռիսկերը, ինչպես նաև սակագնային կարգավորման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: ՖՀՄՍ 14-ն ուժի մեջ է մտնում 2016 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Քանի որ Ընկերությունն իր հաշվետվություններն արդեն իսկ պատրաստում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, այս ստանդարտը Ընկերության համար կիրառելի չէ:

ՀՀՄՍ 19 «Սահմանված հատուցումների պլաններ. Աշխատակիցների կողմից ներդրումներ»՝ ՀՀՄՍ 19 ստանդարտի փոփոխություններ

ՀՀՄՍ 19-ը կազմակերպություններից պահանջում է գործատուի սահմանված հատուցումները հաշվառելիս հաշվի առնել աշխատակիցների կամ երրորդ անձանց կողմից կատարած ներդրումները: Երբ ներդրումները կապված են ինչ-որ ծառայության հետ, դրանք պետք է ճանաչել ծառայության ժամանակաշրջանին համապատասխան՝ որպես բացասական եկամուտ: Այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ եթե ներդրումների գումարը կախված չէ աշխատանքային տարիներից, կազմակերպությանը թույլատրվում է այդպիսի ներդրումները ճանաչել որպես ծառայության ինքնարժեքի նվազեցում այն ժամանակաշրջանում, երբ մատուցվել է ծառայությունը՝ ներդրումները ծառայության ժամանակահատվածների վրա բաշխելու փոխարեն: Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունները կկիրառվեն:

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների տարեկան բարեփոխումներ՝ 2010-2012թթ. շրջան

Այս բարեփոխումներն ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հուլիսի 1-ից հետո և ակնկալվում է, որ էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության վրա: Դրանք ներառում են՝

Ջշգրտումներ ՖՀՄՍ 2-ում՝ «Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ»

Այս բարեփոխումը կիրառվում է առաջընթաց և պարզաբանում է մի շարք հարցեր՝ կապված արդյունավետության և ծառայության պայմանների, մասնավորապես՝ բաժնետոմս ձեռք բերելու պայմանների հետ, ինչպիսիք են՝

4. Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ (շարունակություն)**Ճշգրտումներ ՖՀՄՍ 2-ում՝ «Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ» (շարունակություն)**

- Արդյունավետության պայմանը պետք է ծառայության պայման պարունակի,
- Արդյունավետության թիրախին պետք է հասնել, երբ գործընկերը ծառայություն է մատուցում,
- Արդյունավետության թիրախը կարող է վերաբերել կազմակերպության կամ խմբի այլ կազմակերպության գործընթացներին կամ գործունեությանը,
- Արդյունավետության պայմանը կարող է լինել շուկայական և ոչ շուկայական,
- Եթե գործընկերը, անկախ պատճառներից, բաժնետոմս ձեռք բերելու փուլում հրաժարվում է ծառայություն մատուցելուց, ծառայության պայմանը համարվում է չբավարարված:

Ճշգրտումներ ՖՀՄՍ 8-ում՝ «Գործառնական սեզմենտներ»

Փոփոխությունները կիրառվում են տրնթաց և պարզաբանում են, որ.

- Կազմակերպությունը պետք է բացահայտի ՖՀՄՍ 8 ստանդարտի 12-րդ հոդվածով սահմանվող սեզմենտների միավորման չափանիշների կիրառման հետ կապված ղեկավարության դատողությունները, ներառյալ՝ միավորված գործառնական սեզմենտների կարճ նկարագրերը և տնտեսական բնութագրերը (օրինակ՝ վաճառքը և համախառն շահույթը), որոնք օգտագործվում են սեզմենտները համանմանությունը գնահատելու համար:
- Սեզմենտի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների համաձայնեցման բացահայտումը պահանջվում է միայն այն դեպքում, երբ համաձայնեցումը զեկուցվում է գլխավոր գործառնական որոշումներ կայացնողին: Նույնը վերաբերում է սեզմենտի պարտավորություններին:

Ճշգրտումներ ՀՀՄՍ 16-ում՝ «Հիմնական միջոցներ» և ՀՀՄՍ 38-ում՝ «Ոչ նյութական ակտիվներ»

Փոփոխությունը կիրառվում է հետընթաց և պարզաբանում է, որ ՀՀՄՍ 16-ում և ՀՀՄՍ 38-ում ակտիվը կարող է վերագնահատվել համախառն կամ զուտ հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա, եթե հղում է կատարվում համապատասխան դիտարկելի տեղեկատվությանը: Ավելին, կուտակված մաշվածությունը կամ ամորտիզացիան իրենից ներկայացնում է ակտիվի համախառն և հաշվեկշռային արժեքների միջև տարբերությունը:

Ճշգրտումներ ՀՀՄՍ 24-ում՝ «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ»

Փոփոխությունը կիրառվում է հետընթաց և պարզաբանում է, որ կառավարման ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունը (որը մատուցում է առանցքային կառավարչական անձնակազմի ծառայություններ) հանդիսանում է կապակցված կողմ և, համապատասխանաբար, պետք է բացահայտվի կապակցված կողմերի բացահայտումներում: Բացի այդ, կազմակերպությունը, որն օգտագործում է կառավարման ծառայություններ մատուցող կազմակերպություն, պետք է բացահայտի կառավարման ծառայությունների գծով ծախսերը:

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների տարեկան բարեփոխումներ՝ 2011-2013 շրջան

Այս բարեփոխումներն ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հուլիսի 1-ից հետո և ակնկալվում է, որ էական ազդեցություն չեն ունենա Հնկերության վրա: Դրանք ներառում են՝

Ճշգրտումներ ՖՀՄՍ 3-ում՝ «Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ»

Փոփոխությունը կիրառվում է առաջընթաց և հստակեցնում է ՖՀՄՍ 3-ի կարգավորման շրջանակի բացառությունները.

- համատեղ գործունեության համաձայնությունները, այլ ոչ միայն համատեղ ձեռնարկումները, ՖՀՄՍ 3-ի շրջանակից դուրս են,
- Այս շրջանակի բացառությունը կիրառվում է միայն համատեղ գործունեության համաձայնության ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակներով հաշվապահական հաշվառման համար:

4. Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ (շարունակություն)**Ճշգրտումներ ՖՀՄՄ 13-ում՝ «Իրական արժեքի չափում»**

Փոփոխությունը կիրառվում է առաջընթաց և պարզաբանում է, որ ՖՀՄՄ 13-ի բացառությունը կարող է կիրառվել ոչ միայն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, այլ նաև այլ պայմանագրերի համար, որոնք գտնվում են ՖՀՄՄ 9-ի (ՀՀՄՄ 39, եթե կիրառելի է) շրջանակում:

Ճշգրտումներ ՀՀՄՄ 40-ում՝ «Ներդրումային գույք»

ՀՀՄՄ 40 ստանդարտում օժանդակ ծառայությունների նկարագրությունը տարբերում է ներդրումային գույք և սեփականատիրոջ կողմից զբաղեցված գույք (այսինքն՝ հիմնական միջոց) հասկացությունները: Փոփոխությունը կիրառվում է առաջընթաց և պարզաբանում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում կամ ակտիվ գնելու գործարքը բնութագրելու համար օգտագործվում է ՖՀՄՄ 3-ը, այլ ոչ թե ՀՀՄՄ 40 ստանդարտի օժանդակ ծառայությունների նկարագիրը:

ՖՀՄՄ 15 «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթ»

ՖՀՄՄ 15-ը հրապարակվել է 2014 թվականի մայիսին և հաստատում է նոր, հինգ քայլ պարունակող մոդել, որն օգտագործվելու է հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի հաշվառման համար: ՖՀՄՄ 15-ի համաձայն՝ հասույթ է ճանաչվում այն գումարը, որն արտացոլում է հաճախորդին ապրանք կամ ծառայություն փոխանցելիս ակնկալվող փոխհատուցումը: ՖՀՄՄ 15-ի սկզբունքները հասույթի ճանաչման ավելի կառուցվածքային մոտեցում են առաջարկում:

Հասույթի նոր ստանդարտը կիրառելի է բոլոր կազմակերպությունների համար և կփոխարինի հասույթի ճանաչման ՖՀՄՄ բոլոր ընթացիկ պահանջները: Ամբողջական կամ ձևափոխված հետընթաց կիրառումը պարտադիր է այն հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, որոնք սկսվում են 2017 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո: Խումբն այժմ գնահատում է ՖՀՄՄ 15-ի ազդեցությունը և պլանավորում է որդեգրել նոր ստանդարտն ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին:

Ճշգրտումներ ՀՀՄՄ 16-ում և ՀՀՄՄ 38-ում՝ «Մաշվածության և ամորտիզացիայի ընդունված մեթոդների պարզաբանում»

Փոփոխությունները հստակեցնում են ՀՀՄՄ 16՝ «Հիմնական միջոցներ» ստանդարտի և ՀՀՄՄ 38՝ «Ոչ նյութական ակտիվներ» ստանդարտի այն սկզբունքը, որ հասույթը ներկայացնում է գործունեության (որի մի մասն է հանդիսանում օգտագործվող ակտիվը) ընթացքում ձևավորված, այլ ոչ թե ակտիվի օգտագործման ընթացքում սպառվող տնտեսական օգուտների նմուշ: Արդյունքում, առաջացած հասույթի հարաբերությունը ակնկալվող ընդհանուր հասույթին չի կարող օգտագործվել հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվարկի համար և եզակի դեպքերում կարող է օգտագործվել ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի համար: Ուժի մեջ է մտնում 2016 թվականի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և կիրառվում է առաջընթաց: Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ արդյունքների վրա, քանի որ Ընկերությունը ոչ նյութական ակտիվների նկատմամբ չի կիրառում հասույթի վրա հիմնված մաշվածության հաշվարկի մոտեցումը:

5. Հասույթ

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Էլեկտրաէներգիայի վաճառք	27,950,345	18,370,782
Հգործության վաճառք	3,992,110	3,620,607
Այլ	27,979	21,717
	31,970,434	22,013,106

6. Վաճառքի ինքնարժեք

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>2014թ.</i>	<i>2013թ.</i>
Գազի գնում	26,212,342	17,254,939
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ հիմնական աշխատողների գծով	1,125,225	1,169,883
Էլեկտրաէներգիայի գնում	511,132	716,385
Մաշվածություն և ամորտիզացիա (Ծան. 12)	350,778	359,011
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ պայմանագրային աշխատողների գծով	152,361	116,987
Հումք և նյութեր	131,806	109,182
Այլ	157,777	158,460
	28,641,421	19,884,847

7. Վարչական ծախսեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>2014թ.</i>	<i>2013թ.</i>
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ հիմնական աշխատողների գծով	585,657	431,589
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ պայմանագրային աշխատողների գծով	66,643	71,002
Խորհրդատվական ծառայություններ	32,340	31,200
Հարկեր, բացի շահութահարկից	29,918	33,815
Հումք և նյութեր	22,979	18,752
Ապահովագրական և բանկային ծառայությունների վճար	20,463	19,572
Գործուղման ծախսեր	19,923	23,608
Մաշվածություն և ամորտիզացիա (Ծան. 12)	18,978	18,735
Ներկայացուցչական ծախսեր	14,401	15,089
Հաղորդակցման և գրասենյակային ծախսեր	12,488	10,065
Վերանորոգման և տեխնիկական սպասարկման գծով ծախսեր	6,248	4,846
Այլ ծախսեր	66,464	33,705
	896,502	711,978

8. Այլ եկամուտներ և ծախսեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Աշխատավարձի գծով հավելյալ վճարների պահուստի վերականգնում (Ծան. 19)	54,235	54,235
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	18,110	–
Վարձակալությունից եկամուտ	6,020	6,020
Այլ	2,139	3,627
	80,504	63,882
Բարեգործական հատկացումներ	35,456	25,391
Պարտադիր վճարներ	28,410	21,078
Տույժերի և տուգանքների գծով ծախսեր	7,368	14,947
Մաշվածություն և ամորտիզացիա (Ծան. 12)	8,588	8,589
Վնասակար արտանետումների համար վճարներ	3,402	2,426
Հարկեր, բացի շահութահարկից	2,001	927
Այլ	4,845	4,463
	90,070	77,821

9. Ֆինանսական եկամուտներ

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների զուտ տարբերություններ	170,028	5,767
Տոկոսային եկամուտներ	100,673	62,093
	270,701	67,860

10. Շահութահարկ

(հազար ՀՀ դրամ)

Շահութահարկի գծով ծախսի հիմնական բաղադրիչներն են՝

	2014թ.	2013թ.
Ընթացիկ շահութահարկ՝		
Շահութահարկի գծով ընթացիկ վճարումներ	474,495	60,280
Հետաձգված հարկ՝		
Տրամադրված փոխառությունների գծով հետաձգված հարկային ակտիվների դուրս գրում	49,856	–
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլված շահութահարկի գծով ծախս	524,351	60,280

10. Շահութահարկ (շարունակություն)

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Հաշվապահական շահույթը նախքան շահութահարկով հարկումը	2,689,131	1,465,178
ՀՀ շահութահարկի պարտադիր 20% (2013թ.՝ 20%) դրույքաչափով հաշվարկված շահութահարկ	537,826	293,036
Միջին շահութահարկի տեմպ (2013թ.՝ 2014թ.)	157,751	(157,751)
Տրամադրված փոխառությունների գծով հետաձգված հարկային ակտիվների դուրս գրում	49,856	–
Հետաձգված հարկային ակտիվի գծով պահուստի փոփոխություն	(240,090)	(122,078)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների զուտ տարբերություններ	(34,006)	(1,153)
Հարկային բազան չնվազեցնող այլ ծախսեր	53,014	48,226
Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափով հաշվարկված 19.5% (2013թ.՝ 4.1%) շահութահարկ	524,351	60,280
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլված շահութահարկի գծով ծախսեր	524,351	60,280

Հետաձգված հարկ

(հազար ՀՀ դրամ)

Հետաձգված հարկը վերաբերում է հետևյալ հոդվածներին.

	2012թ.	Շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչված	2013թ.	Շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչված	Անմիջապես սեփական կապիտալում ճանաչված	2014թ.
Հիմնական միջոցներ	2,042,300	(88,543)	1,953,757	(86,784)	–	1,866,973
Դիսկոնտավորված առևտրային դեբիտորական պարտքեր	22,283	(3,313)	18,970	(3,810)	–	15,160
Զօգտագործված արձակուրդների գծով պահուստ	4,836	(1,495)	3,341	2,182	–	5,523
Տրամադրված փոխառություններ	–	–	–	1,962	49,856	51,818
Ապագա հարկվող շահույթի նկատմամբ հաշվանցվող վնաս	157,751	–	157,751	(157,751)	–	–
Հավելյալ աշխատավարձի գծով պահուստ	75,928	(10,847)	65,081	(10,847)	–	54,234
Հետաձգված հարկային ակտիվ	2,303,098	(104,198)	2,198,900	(255,048)	49,856	1,993,708
Գրեդիտորական պարտքեր	–	(17,880)	(17,880)	14,958	–	(2,922)
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	–	(17,880)	(17,880)	14,958	–	(2,922)
Զուտ հետաձգված հարկ	2,303,098	(122,078)	2,181,020	(240,090)	49,856	1,990,786
Վերականգնում/ (դուրսգրում)	(2,303,098)	122,078	(2,181,020)	240,090	(49,856)	(1,990,786)
Հետաձգված հարկ	–	–	–	–	–	–

11. Հիմնական միջոցներ

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Շենքեր</i>	<i>Շինություններ և փոխանցող հարմարանքներ</i>	<i>Մեքենաներ և սարքավորում- ներ</i>	<i>Անավարտ շինարարությ- ուն</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք կամ վերագնահատված արժեք					
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	240,871	155,317	3,590,682	6,904	3,993,774
Ավելացումներ	–	–	2,558	–	2,558
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	240,871	155,317	3,593,240	6,904	3,996,332
Ավելացումներ	–	–	63,855	333	64,188
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	240,871	155,317	3,657,095	7,237	4,060,520
Կուտակված մաշվածություն					
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	76,884	99,557	1,763,314	–	1,939,755
Մաշվածության ծախս	23,716	10,248	350,968	–	384,932
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	100,600	109,805	2,114,282	–	2,324,687
Մաշվածության ծախս	23,716	10,248	342,330	–	376,294
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	124,316	120,053	2,456,612	–	2,700,981
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	163,987	55,760	1,827,368	6,904	2,054,019
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	140,271	45,512	1,478,958	6,904	1,671,645
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	116,555	35,264	1,200,483	7,237	1,359,539

Եթե հիմնական միջոցները չափվեն սկզբնական արժեքի մեթոդով, ապա հաշվեկշռային արժեքները կլինեն հետևյալը.

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>2014թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2013թ. դեկտեմբերի 31</i>	<i>2013թ. հունվարի 1</i>
Սկզբնական արժեք	19,244,688	19,180,500	19,194,079
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(18,383,881)	(18,005,537)	(17,619,199)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	860,807	1,174,963	1,574,880

2014 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշվել էին 1,196,679 ՀՀ դրամ ընդհանուր արժողությամբ հիմնական միջոցներ (2013թ. 909,696 ՀՀ դրամ):

11. Հիմնական միջոցներ (շարունակություն)**Իրական արժեքի համաձայնեցում**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Հիմնական միջոցներ
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,054,019
Շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչված վերագնահատման գումար	–
Ձեռքբերումներ	2,558
Մաշվածություն	(384,932)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,671,645
Շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչված վերագնահատման գումար	–
Ձեռքբերումներ	64,188
Մաշվածություն	(376,294)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,359,539

Իրական արժեքի գնահատման աղբյուրների հիերարխիա

Հիմնական միջոցները վերաբերում են իրական արժեքի գնահատման հիերարխիայի 3-րդ Մակարդակին:

Հիմնական միջոցների գնահատման համար օգտագործվող գնահատման մոդելների և հիմնական ելակետային տվյալների նկարագրություն

	Գնահատ- ման մոդել	Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ	Միջակայք (միջին կշռված նշանակություն) 2014թ.	2013թ.
Հիմնական միջոցներ	Մեթոդ ԴՀԴ (տես ստորև)	Դիսկոնտավորման տոկոսադրույք	23,54%	23,41%

Դրամական հոսքերի դիսկոնտավորման մեթոդի համաձայն իրական արժեքը գնահատվում է՝ օգտագործելով սեփականության իրավունքի հետ կապված օգուտների և պարտավորությունների վերաբերյալ ենթադրությունները, ակտիվի օգտագործման ժամանակաշրջանում՝ ներառյալ ելքի կամ վերջնական արժեքը: Այս մեթոդը իր մեջ ներառում է դրամական հոսքերի կանխատեսում: Կանխատեսվող դրամական հոսքերի համար կիրառվում է շուկայական տվյալների հիման վրա որոշված դիսկոնտավորման տոկոսադրույք, ինչի արդյունքում որոշվում է ակտիվի հետ կապված եկամուտների հոսքի ներկա արժեքը: Դրամական հոսքերի պատշաճ շարունակական հոսքը երաշխավորվում է մինչև 2019թ.՝ 2004 թ. հունվարի 30-ի միջկառավարական համաձայնագրով: Մպասվող կանոնավոր գուտ գործառնական եկամուտները գեղջվում են:

Դիսկոնտավորման տոկոսադրույքի նշանակալի աճը (նվազումը), առանց հաշվի առնելու այլ գործոնների հետ կապը, կարող է հանգեցնել հիմնական միջոցների իրական արժեքների նշանակալի նվազմանը (աճին):

12. Մաշվածություն և ամորտիզացիա

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Վաճառքի ինքնարժեք	350,778	359,011
Վարչական ծախսեր	18,978	18,735
Այլ ծախսեր	8,588	8,589
Իրացման ծախսեր	–	4
	378,344	386,339

13. Պաշարներ

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Խողովակներ	111,932	102,367
Քիմիկատներ	25,252	37,107
Քսանյութեր	10,931	12,036
Վառելիք	5,535	6,057
Նյութեր	4,112	4,656
Տարա	2,749	2,733
Այլ պաշարներ	29,038	33,941
	189,549	198,897

14. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Ոչ ընթացիկ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	146,048	126,998
Հնդամներ ֆինանսական ակտիվներ ոչ ընթացիկ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի կազմում	146,048	126,998
Ընթացիկ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	4,826,467	7,328,164
Այլ դեբիտորական պարտքեր	32,376	32,217
Հնդամներ ֆինանսական ակտիվներ ընթացիկ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի կազմում	4,858,843	7,360,381
Փոխհատուցման ենթակա ԱԱՀ	744,648	1,046,530
Կանխավճարներ	12,291	872
Հնդամներ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	5,615,782	8,407,783

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը սովորաբար արտահայտված են ՀՀ դրամով:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը տոկոսային չեն և հիմնականում ունեն 30-ից 60 օր ժամկետայնություն:

Ընկերության դեբիտորական պարտքերը չեն հանդիսանում ժամկետանց կամ արժեզրկված:

15. Տրամադրած փոխառություններ

2014թ. ընթացքում Ընկերությունը կնքել է կապակցված կողմ հանդիսացող ընկերությանը փոխառության տրամադրման պայմանագիր 15,000,000 եվրոն չգերազանցող գումարի չափով, տարեկան 9.95% տոկոսադրույքով և մինչև 2023թ. դեկտեմբերի 31-ը մարման ժամկետով: Փոխառությունը կարող է տրամադրվել Եվրոյով կամ ԱՄՆ դոլարով: 2014թ. սեպտեմբերի 9-ին Ընկերությունը տրամադրել է առաջին տրանշը 3,000,000 ԱՄՆ դոլարի չափով: Տրամադրած փոխառության իրական արժեքը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 1,168,233 (2013թ.՝ 0):

16. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Ցպահանջ բանկային հաշիվներ	5,353,834	1,159,157
Կանխիկ միջոցներ	410	196
	5,354,244	1,159,353

2014թ. 31- 2013թ. 31-
կազմում են՝

	2014թ.	2013թ.
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում և դրամարկղում ՀՀ դրամով	5,354,074	1,140,231
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում ԱՄՆ դոլարով	154	19,076
Ընթացիկ հաշիվներ բանկում ռուսական ռուբլիով	16	46
	5,354,244	1,159,353

17. Կանոնադրական կապիտալ և պահուստներ

(հազար ՀՀ դրամ)

Հայտարարված կանոնադրական կապիտալ

	2014թ.	2013թ.
10,000 դրամ անվանական արժեքով 1,597,430 սովորական բաժնետոմսեր	–	15,974,300
4,891.2 դրամ անվանական արժեքով 1,597,430 սովորական բաժնետոմսեր	7,813,350	–

2014 թվականի ընթացքում Ընկերությունը փոխհատուցեց կուտակված վնասը կանոնադրական կապիտալի միջոցով՝ 8,160,950 ՀՀ դրամի չափով:

Պարտադիր պահուստ

«Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն Ընկերությունը պարտավոր է տվյալ տարվա շահույթի 5%-ը փոխանցել պարտադիր պահուստ, մինչև այդ պահուստի գումարը չհասնի Ընկերության ընդհանուր կանոնադրական կապիտալի 15%-ին: 2014թ. Ընկերությունը համալրել է պարտադիր պահուստը 108,239 հազ. դրամի չափով (2013թ.՝ 70,246 հազ. դրամ):

Ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Վերագնահատման պահուստը արտացոլում է հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը, ինչպես նաև նվազումը այնքանով, որքանով այդ նվազումը փոխհատուցում է այդ նույն ակտիվի՝ նախորդ ժամանակաշրջանում սեփական կապիտալի կազմում ճանաչված իրական արժեքի աճը: Տվյալ պահուստը կարող է օգտագործվել շահաբաժինների վճարման նպատակով միայն խիստ սահմանափակ դեպքերում:

18. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Ընթացիկ		
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	4,456,967	6,278,558
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	120	375
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի կազմում	4,457,087	6,278,933
Հիմնական աշխատակիցների պարգևատրման գծով հաշվեգրված ծախսեր	64,535	87,261
Պայմանագրային աշխատակիցների պարգևատրման գծով հաշվեգրված ծախսեր	13,807	9,874
Վճարման ենթակա այլ հարկեր	151,268	721,140
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,686,697	7,097,208

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը հիմնականում արտահայտված են ՀՀ դրամով և մարվում են 60 օրվա ընթացքում:

19. Աշխատավարձի գծով հավելյալ վճարների պահուստ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Պահուստ
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	379,642
Դուրսգրված	(54,235)
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	325,407
Դուրսգրված	(54,235)
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	271,172

20. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Կողմերը, որպես կանոն, համարվում են կապակցված այն դեպքում, երբ դրանք գտնվում են ընդհանուր վերահսկողության ներքո կամ եթե մի կողմը հնարավորություն ունի մյուս կողմին վերահսկել, կամ կարող է կիրառել էական ազդեցություն կամ միացյալ վերահսկողություն այլ կողմի ֆինանսական և գործառնական որոշումների կայացման նկատմամբ: Կապակցված կողմերի որոշման ժամանակ ուշադրությունն ուղղված է հարաբերությունների էությանը և ոչ իրավական ձևերին:

Ընկերության մայր կազմակերպության և փաստացի սեփականատերերի մասին տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 1-ում: Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ են հանդիսանում այլ կազմակերպությունները, որոնք գտնվում են իր՝ փաստացի վերահսկողության ներքո: Այլ կապակցված կողմերը իրենցից ներկայացնում են իրավաբանական անձինք, որոնք հավատարմագրային կառավարման հիման վրա գտնվում են փաստացի սեփականատիրոջ վերահսկողության ներքո:

Ընկերությունը գնում է գազ մի կապակցված կողմից և վաճառում էլեկտրաէներգիա մյուս կապակցված կողմին առքուվաճառքի պայմանագրերի հիման վրա, որոնք վերանայվում են ամեն տարի: Էլեկտրաէներգիայի և գազի սակագները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից:

2014 և 2013 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապակցված կողմերի հետ հաշվարկների գծով գործարքների արժեքները և չմարված մնացորդները ներառել են հետևյալ դիրքերը.

20. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ (շարունակություն)**(ա) Եկամուտներ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Գործարքի արժեք 2014թ.	Դեբիտորական պարտք 2014թ.	Տրամադրած փոխառություն- ներ 2014թ.	Գործարքի արժեք 2013թ.	Դեբիտորական պարտք 2013թ.	Տրամադրած փոխառություն- ներ 2013թ.
Էլեկտրաէներգիայի և ջրա հետ կապված արտադրանքների բաշխում						
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	31,932,655	4,826,311	–	22,013,106	7,328,067	–
Այլ ընկերություններ կապված փաստացի սեփականատիրոջ հետ	482	–	–	–	–	–
Փոխառությունների տրամադրում և մարում*						
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	1,229,070	–	1,168,233	(202,424)	–	–
Տոկոսային եկամուտներ						
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	–	–	30,300	–	–	–
Այլ եկամուտներ*						
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	20,110	600	–	2,000	200	–
Փաստացի սեփականատիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ	1,502	87	–	982	167	–
	33,183,369	4,826,998	1,198,533	21,813,664	7,328,434	–

(բ) Ծախսեր

(հազար ՀՀ դրամ)

	Գործարքի արժեք 2014թ.	Կրեդիտորակ ան պարտք 2014թ.	Գործարքի արժեք 2013թ.	Կրեդիտորակ ան պարտք 2013թ.
Էլեկտրաէներգիայի և բնական գազի ձեռքբերում				
Փաստացի սեփականատիրոջ դուստր ընկերություններ	515,679	25,261	720,009	110,021
Փաստացի սեփականատիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ	26,226,973	4,416,599	17,266,226	6,146,028
Այլ ծախսեր*				
Փաստացի սեփականատիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ	19,387	1,919	11,181	1,947
	26,762,039	4,443,779	17,997,416	6,257,996

20. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ (շարունակություն)**Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցում**

(հազար ՀՀ դրամ)

	2014թ.	2013թ.
Կարճաժամկետ հատուցումներ	320,079	179,030
Բարեգործական հատկացումներ	29,025	18,544

21. Պարտավորվածություններ և պայմանական պարտավորություններ**Գործարար միջավայր**

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու կարգավորման հայեցակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը հիմնականում կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

2014թ. Հայաստանի տնտեսության վրա բավականին բացասական ազդեցությունն ունեցավ հայկական դրամի զգալի արժեզրկումը, ինչը հանգեցրեց կապիտալի գնի բարձրացմանը, գնաձի ավելացմանը և հետագա տնտեսական աճի նկատմամբ անորոշությանը, ինչը կարող է բացասաբար ազդել Հիմնադրամի ապագա ֆինանսական վիճակի, գործունեության արդյունքների և բիզնես հեռանկարների վրա:

Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխան քայլեր է ձեռնարկում գոյություն ունեցող պայմաններում Ընկերության կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Իրավական միջավայր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը կարող է լինել դատական հայցերի և պահանջների առարկա: Դեկլարության համոզմամբ, հավանական պարտավորությունները (դրանց առկայության դեպքում), որոնք ծագում են նման հայցերի և պահանջների արդյունքում, էական բացասական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

ՀՀ հարկային, արժույթային և մաքսային օրենսդրությունները հանդիսանում են տարբերությունների և հաճախակի իրականացվող բարեփոխումների առարկա: Ընկերության գործունեության ընթացքում կիրառված այդ օրենսդրությունների գծով ղեկավարության մեկնաբանությունները կարող են վիճարկվել համապատասխան պետական մարմինների կողմից: Հարկային մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատումների գծով, որի արդյունքում հնարավոր է, որ գործարքների և գործունեության նախկինում հարկային մարմինների կողմից չվիճարկված հարկային հաշվառման նկատմամբ մեկնաբանությունը փոխվի: Արդյունքում, էական լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ կարող են գնահատվել: Հարկային ստուգումները կարող են ներառել ստուգման ամսաթվին անմիջապես նախորդող երեք օրացուցային տարիներ: Որոշակի դեպքերում ստուգումները կարող են իրականացվել ավելի լայն ժամանակահատվածի համար:

2013թ հունվարի 1-ից ուժի մեջ է մտել Հայաստանի նոր հարկային օրենսդրությունը եկամտային հարկի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների մասով, համաձայն որի վերացվել են սոցիալական վճարները, իսկ եկամտային հարկի հաշվարկի սանդղակը փոխվել է:

Դեկլարությունը գտնում է, որ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը պատշաճ կերպով է կատարում համապատասխան օրենքները և Ընկերության հարկային, արժույթային և մաքսային հարցերի գծով դիրքորոշումը պետական մարմինների կողմից կրնա զրոյանալ:

21. Պարտավորվածություններ և պայմանական պարտավորություններ (շարունակություն)**Շրջակա միջավայր պահպանության հետ կապված խնդիրներ**

Ղեկավարության կարծիքով Ընկերությունը կատարել է շրջակա միջավայրի պահպանությանը վերաբերող Կառավարության բոլոր պահանջները, այդ իսկ պատճառով ղեկավարությունը գտնվում է, որ Ընկերությունը ներկայումս չունի շրջակա միջավայրի պահպանության գծով ոչ մի էական պարտավորություն: Այնուամենայնիվ շրջակա միջավայրի պահպանության գծով օրենսդրությունը ՀՀ-ում հարաբերականորեն նոր է և օրենսդրության և դրա մեկնաբանությունների հավանական փոփոխությունները կարող են հանգեցնել ապագայում պարտավորությունների էական աճի:

22. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունները

Ընկերության հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները իրենց մեջ ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Այդ ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական խնդիրն է Ընկերության տնտեսական գործունեության ֆինանսավորումը: Ընկերությունը ենթակա է շուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերին:

Ընկերության ղեկավարությունն իրականացնում է վերահսկողություն նշված ռիսկերի կառավարման ուղղությամբ: Այդ ռիսկերի կառավարման ուղղությամբ քաղաքականությունները ամփոփված են ստորև.

Շուկայական ռիսկ

Ընկերությունը ենթակա է շուկայական ռիսկին: Շուկայական ռիսկը հիմնականում վերաբերում է Ընկերության համար սահմանված սակագներին, և ազդում է գնվող էլեկտրաէներգիայի գնի և սպառվող էլեկտրաէներգիայի բաժանորդների համար սահմանված սակագների վրա: Թեև Ընկերությունը ազդեցություն ունի որոշ սակագների մեծության սահմանման վրա, սակագների մակարդակները նրա վերահսկողությունից դուրս են և քաղաքական գործոնները ևս այդ սակագների վերջնականացման գործում որոշ դերակատարություն ունեն:

Արտաբաժնային ռիսկ

Արտաբաժնային ռիսկն արտաբաժնյա փոխարժեքների տատանման հետևանքով ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանումների ռիսկն է: Ընկերությունը ենթակա է արտաբաժնյա փոխարժեքի տատանման ռիսկին, որը հիմնականում կապված է Ընկերության դրամական միջոցների հետ:

Արտաբաժնյա փոխարժեքի փոփոխությունների նկատմամբ զգայունություն

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս արտաբաժնյա փոխարժեքների հնարավոր փոփոխության նկատմամբ, այլ հավասար պայմաններում, Ընկերության նախքան հարկումը շահույթի զգայունությունը (դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխության պատճառով):

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Փոխարժեքի փոփոխություն աճ/նվազում (%)</i>	<i>Հարկումից առաջ շահույթի վրա ազդեցություն</i>
2014թ.		
ԱՄՆ դոլար	19.10	223,162
ԱՄՆ դոլար	(19.10)	(223,162)
2013թ.		
ԱՄՆ դոլար	5.62	67,146
ԱՄՆ դոլար	(5.62)	(67,146)

22. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունները (շարունակություն)

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն իրենից ներկայացնում է գործընկերոջ կողմից՝ ֆինանսական գործիքի կամ հաճախորդի հետ կնքած պայմանագրի գծով պարտականությունները չկատարելու հետևանքով ֆինանսական վնասներ կրելու ռիսկը: Ընկերությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքերի) և ֆինանսական գործունեության հետ, ներառյալ բանկերում և ֆինանսական կազմակերպություններում ավանդները, արտարժույթի և այլ ֆինանսական գործիքների գծով գործարքները:

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունն ունի մեկ դեբիտոր, որի գծով պարտավորության գումարը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է առևտրային դեբիտորական պարտքերի գումարի 100%-ը (2013թ.՝ 100%):

Հաշվարկները կատարվում են փաստացի պատմական տվյալների հիման վրա: Հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ առավելագույն վարկային ռիսկը ներկայացվում է ֆինանսական ակտիվների յուրաքանչյուր դասի հաշվեկշռային արժեքով:

Ֆինանսական գործիքներ և դրամական ավանդներ

Ազատ դրամական միջոցները ներդրվում են այնպիսի ֆինանսական կազմակերպություններում, որոնք ներդրման ամսաթվի դրությամբ ունեն սնանկացման նվազագույն ռիսկ:

Իրացվելիության ռիսկ

Ընկերությունն իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով իրացվելիության ընթացիկ պլանավորման գործիքը:

Ելնելով պայմանագրային պայմաններին համապատասխան չգեղջված վճարումներից՝ կրեդիտորական և այլ պարտքերի մարման ժամկետը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մեկ ամսից պակաս է:

Սեփական կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը իրականացնում է սեփական կապիտալի վերահսկողություն ֆինանսական լծակի գործակցի միջոցով, որը հաշվարկվում է որպես զուտ փոխառությունների հարաբերակցություն ընդհանուր կապիտալի ու զուտ փոխառությունների հանրագումարին:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը

Ըստ ընկերության գնահատականի դրամական միջոցների, առևտրային դեբիտորական պարտքերի, ինչպես նաև այլ ընթացիկ պարտավորությունների իրական արժեքը մոտ է իրենց հաշվեկշռային արժեքին՝ հիմնականում պայմանավորված նրանով, որ այդ գործիքները պետք է մարվեն մոտ ապագայում:

Տրամադրած երկարաժամկետ փոխառությունները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության ֆինանսական գործիքների արժեքը էականորեն չի տարբերվում հաշվեկշռային արժեքից:

Բոլոր ֆինանսական գործիքները, բացառությամբ դրամական միջոցների, վերաբերում են իրական արժեքի որոշման հիերարխիայի 2-րդ Մակարդակին: Դրամական միջոցները վերաբերում են իրական արժեքի որոշման հիերարխիայի 1-ին Մակարդակին:

Իրական արժեքի գնահատման աղբյուրների հիերարխիա

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը ներառվում է այն գնի մեջ, որը կստացվեր կամ կվճարվեր շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում ակտիվի վաճառքից կամ պարտավորության փոխանցումից:

22. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունները (շարունակություն)

Իրական արժեքի գնահատման աղբյուրների հիերարխիա (շարունակություն)

Իրական արժեքի որոշման համար օգտագործվել են հետևյալ մեթոդները և ենթադրությունները՝

-

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելիս և նրանց մասին տեղեկատվության բազահայտման համար Ընկերությունը օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան՝

- Մակարդակ 1: համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաների գնանշվող (չճշգրտված) գներ,
- Մակարդակ 2: չափման այլ մեթոդներ, որոնց համար բոլոր ելակետային տվյալները, որոնք ունենում են էական ազդեցություն արտացոլված իրական արժեքի վրա, դիտվում են շուկայում ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն,
- Մակարդակ 3: մեթոդներ, որոնցում օգտագործվում են ելակետային տվյալներ, որոնք ունենում են էական ազդեցություն արտացոլված իրական արժեքի վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տեղեկատվության վրա:

2014. Ā. ÁYĀ³óuáòÙ ĸÉ»ĭ ĩñ³ĸÝ»ñ·Ç³ÙÇ³ñ ĩ³ñáòĀŮ³Ý, ³é³ùÙ³Ý, ĸÉ. ÑẏáñáòĀŮ³Ý, èá³éí³Í·³½Ç³Í³ĒëÇ³÷÷ñÇ³··Ý»ñÇ³Ù³ëçÝ³Ù÷÷÷ ĩ ĩŮ³ÉÝ»ñĀé ĩ³ÙçéÝ»ñÇ³μñí³Í³»ÝĀí³1³ŮŮáòë³Í³áòÙ:

¾Ē» ĩ ĩ ñ 3 Ē Y»ñ·Ç 3 Ū Ç Ū· ĩ 3 ĩ 3 ñ 3 é 3 ù áđ Ū, ĒĒ. Ñ ½ Ā Ā Ā Ā Ū áđ Y ¨ · 3 ½ Ç Í 3 Ē ē 2014 Ā.

2014 Ā / ² Ū Ç ē Y»ñ/	İ 3 ½Ù 3 İ»ñ· Ā áđ Ā Ū áđ Y	² é 3 ū í 3 Í ĒĒ. Ē Y»ñ·Ç 3 (³ ñ ĩ 3 ¹ ı í 3 Í Ç Ó)			¾Ē. Ñ ½ Ā Ā Ā Ā Ū áđ Y			Ā Y ¹ Ñ ³ Y áđ ñ · áđ Ū ³ ñ	İ ³ Ū ³ Y áđ Ū ³ ñ ĩ ³ - ¹ ı í ³ Í ĒĒ. Ē Y»ñ·Ç 3 İ í ĩ Ē Ā	İ ³ Ē ē í ³ í (ē ĩ ³ Ó í ³ í) μ Y ³ ĩ ³ Y · ³ ½			ñ Y í ³ í ĒĒ. Ē Y»ñ·Ç 3 (³ ñ ĩ ³ ¹ ı ³ ĩ ³ Y)		ñ Y í ³ í ĒĒ. Ē Y»ñ·Ç 3 (ñ » Ū ³ Ū ³ Ū/x)		Ø ³ ĩ áđ Ó- í ³ í í ³ é ³ Ū áđ- Ā Ū áđ Y
		ñ áđ Ū Ū	Ø ³ Y ³ ĩ İ ĩ ĩ Ē Ā	ñ áđ Ū ³ ñ	ñ áđ Ū Ū ¹ ı / ĩ ĩ ĩ / ³ Ū Ç ē	Ø ³ Y ³ ĩ İ ĩ ĩ Ē · ³ Ū Ç ē	ñ áđ Ū ³ ñ			Ø ³ Y ³ ĩ Y Ē Ū	1000 Ē Ū-Ç · Ç Y Ā	ñ áđ Ū ³ ñ Ā	Ø ³ Y ³ ĩ İ í ĩ Ē Ā	ñ áđ Ū ³ ñ	Ø ³ Y ³ ĩ İ í ĩ Ē Ā	ñ áđ Ū ³ ñ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	
I	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	37.180	184,614,144	6,863,880,028.26	1,020.012	400,000	408,004,800.00	7,271,884,828.26	191,162,188	54,575,960	112,179.670	6,122,313,182.73	6,652,924	184,442,836	319	10,742	3,353,499.60
II	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	37.180	117,782,808	4,379,117,688.32	1,020.012	400,000	408,004,800.00	4,787,122,488.32	125,962,024	36,610,796	113,140.790	4,142,174,381.97	932,198	25,811,342	317	11,016	2,793,650.40
III	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	37.180	32,065,968	1,192,199,863.85	1,020.012	367,740	375,099,212.88	1,567,299,076.73	34,485,460	9,179,009	114,317.955	1,049,325,537.81	785,512	21,750,156	257	8,736	2,767,230.00
IV	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	37.180		0.00	1,020.012	366,670	374,007,800.04	374,007,800.04					626,510	17,354,914	176	5,788	1,833,561.60
V	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	37.180		0.00	1,020.012	400,000	408,004,800.00	408,004,800.00					539,014	14,936,942	365	11,528	1,471,252.80
VI	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	37.180	21,252,528	790,160,490.03	1,020.012	400,000	408,004,800.00	1,198,165,290.03	21,843,828	6,822,159	114,478.604	780,991,238.59	1,602,139	44,411,095	318.2	10,114	1,918,482.00
VII	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	37.180	94,103,400	3,498,726,770.64	1,020.012	400,000	408,004,800.00	3,906,731,570.64	97,820,004	28,641,823	112,977.372	3,235,877,891.83	5,470,498	151,704,078	312	9,826	2,868,325.20
	S´ ³ ñ Ō ñ ³ í áĒ ĩ ĒĒ» ĩ ĩ ı á Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	37.180	1,203,768	44,755,612.73	1,020.012		0.00	44,755,612.73									
	Ā Ū , ² Ø ° Ū Ā		95,307,168	3,543,482,383.37		400,000	408,004,800	3,951,487,183.37									
VIII	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	36.925	17,323,152	639,660,852.23	1,035.204	400,000	414,081,600.00	1,053,742,452.23	17,762,422	5,709,992	112,597.910	642,933,165.32	1,523,329	48,179,829.65	314	11,030.90	2,985,534.00
IX	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	36.925	83,189,832	3,071,801,184.56	1,035.204	366,670	379,578,250.68	3,451,379,435.24	89,747,642	26,324,941	113,359.605	2,984,184,913.41	1,026,818	32,373,231.30	325	11,531.25	3,068,188.80
X	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	36.925	119,010,144	4,394,473,369.22	1,035.204	400,000	414,081,600.00	4,808,554,969.22	126,625,051	34,893,124	112,797.335	3,935,851,397.02	764,034	24,097,600.90	413	14,984.05	2,835,684.00
XI	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	36.925	115,787,760	4,275,486,195.55	1,035.204	366,670	379,578,250.68	4,655,064,446.23	123,557,044	35,936,838	113,113.092	4,064,926,862.88	900,568	28,368,702.80	472	17,853.20	3,133,142.40
XII	SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā	36.925	118,893,097	4,390,151,385.35	1,035.204	400,000	414,081,600.00	4,804,232,985.35	128,055,702	36,889,624	120,120.686	4,431,206,941.16	800,102	25,243,486.70	462	17,254.70	3,967,839.60
SĐ ³ Ū ³ ē ĩ ³ Y Ç ĒĒ. Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā			904,022,833	33,495,657,828		4,667,750	4,790,532,314	38,286,190,142									
S´ ³ ñ Ō ñ ³ í áĒ ĩ ĒĒ» ĩ ĩ ı á Ó ³ Y Ó»ñ ĩ! Ū Ē Ā			1,203,768	44,755,613		0	0	44,755,613									
Ā Ū , Ø ² Ū à đ ð Ā			905,226,601	33,540,413,441		4,667,750	4,790,532,314	38,330,945,755	957,021,365	275,584,266		31,389,785,513	21,623,646	618,674,214	4,050	140,404	32,996,390

2 O u a o e 3 i 1 - c o > n > a o u , a n A Y i > n a o A o a o Y C n 3 n i 3 1 n 3 Y u Y C n 3 o n > e l Y 3 > s 3 n o n 3 i a e i l e > i i n a o 3 Y o > n ! o ^ A -
C Y , C Y a A a 3 U U 3 Y 3 i a n i 3 i l 3 U Y N 3 Y . 3 U 3 Y u a i , a n S D 3 U 3 e i 3 Y C l e > i i n 3 i 3 Y o 3 Y o > n ! o ^ A - Y l e > i i n 3 l Y > n . C 3 Y
 . Y a o u l U C 3 U Y Y > n u C Y e a 3 e u 3 Y N 3 U 3 n , C e i s 3 n o n 3 i a e i l e > i i n a o 3 Y o > n ! o ^ A - Y 3 U Y 3 n i 3 N 3 Y a o u l :

A Y i > n a o A o a o Y 2014 A . - C Y . a n i > e l B 3 N a o A a i , u 3 Y C a n 3 n i 3 1 n 3 i 3 Y i 3 i 3 e Y > n a a e 3 Y 3 i a n i 3 i C o U a i 8 3 Y . 3 U
3 i > e > Y > O > e , C e i e 3 i 3 . Y > n C i > n C C Y ÷ a ÷ a E a o A o a o Y l e > O > e l u . a e i a e 3 U e C Y : U B i 3 i . a n i a Y > n a A Y i > n a o A o 3 Y
 . a n i a o Y > a o A o a o Y 1 3 n o n > e > Y B 3 N a o A a i :

2014 A . i > n C a o u 2 O U 1 a e 3 n C i a o n e C m 3 n o n 3 o a o U a m 3 o 3 e 3 m 3 n l 3 1/2 > e A Y i > n a o A o 3 Y o a o 3 Y C B Y > n C i n 3 (i > e
e C e i 3 U C Y . a n i a Y > n U 3 e A) :

A Y i > n a o A o 3 Y i 3 Y a Y 3 1 n 3 i 3 Y i 3 a C i 3 e A Y > n i 3 U a o u e i 3 1/2 U a o u l 7,813,349,616 (U a A U C e C 3 n 1 a o A N 3 n U a o n
i 3 e Y > n > u U C e C a Y > n > u N 3 n U a o n u 3 e 3 e a o Y C Y A N 3 1/2 n i > o N 3 n U a o n i 3 e Y i > o) D D 1 n 3 U , a n A m 3 O i 3 o 3 i l 1,597,430 (U > i
U C e C a Y N C Y . N 3 n U a o n C Y Y e a o Y U a A N 3 1/2 n a a n e N 3 n U a o n > n > e a o Y) N 3 i N 3 e 3 n 3 i (e a i a n 3 i 3 Y) 3 Y i 3 Y 3 i 3 Y a a
 ÷ 3 e i 3 A O A 3 U C Y m 3 A Y > i a U e C o : O > i m 3 A Y > i a U e C 3 Y i 3 Y 3 i 3 Y 3 n A > u A i 3 1/2 U a o u l 4,891 (a a n e N 3 1/2 n a o A N 3 n U a o n
C Y Y e a o Y U > i) D D 1 n 3 U : A Y i > n a o A o 3 Y e > ÷ i 3 Y i 3 a C i 3 e A 01.01.2015 A . 1 n a o A o 3 U m i 3 1/2 U a o u l 8,545,694 N 3 1/2 n 1 n 3 U :

A Y i > n a o A o 3 Y . a n i a o Y > a o A o a o Y i 3 a i 3 i l a n a B 3 i C e C e i 3 U C Y . a n i a Y > n C N > i : e i a n > m > n i 3 i > Y A Y i > n a o A o 3 Y Y
3 e A Y a i a o i 3 n > a n 3 . a o u Y e C e i > n A , a n a Y o u 3 Y 3 i Y 3 U e u 3 Y a i a C e 3 N U 3 Y 3 ÷ 3 i i a o u :

2 O U 1 a e 3 n C i a o n e C i 3 i 3 Y a o U a : A Y i > n a o A o 3 Y 3 n i 3 1 n a o A o 3 Y N 3 U 3 n 3 Y N n 3 A > B i S N a o U u i l N 3 Y 1 C e 3 Y a o u
m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 A , C e i i 3 x 3 e u C 3 e 3 n i 3 Y ' l e > i i n 3 l Y > n . C 3 Y > N 3 a n a o A o a o Y : U B i 3 i m a e a n C . Y > n Y l e a n a B i a o u > Y
D 3 U 3 e i 3 Y C D 3 Y n 3 a > i a o A o 3 Y N 3 Y n 3 U C Y i 3 e 3 U a o A o a o Y > n A i 3 n . 3 i a n a o N 3 Y o Y 3 A a o a i C i a o U C o : e 3 i 3 U Y . 3 1/2 . Y C
a n a B U 3 Y m 3 Y 3 O > a o u N 3 B i C l 3 e Y i 3 i Y 3 > 2 O U 1 a e 3 n C i a o n e A , U C Y a 1 > e U u a o e > n i a o . a n i a Y > n a o u i 3 x 3 e u C . C Y A
i n i 3 i l D D 1 n 3 U a i : 2 U 1 a 3 i x 3 e a i 2 O U 1 a e 3 n C . Y C i 3 i 3 Y a o U a i 3 n a o l 3 a > e 3 1/2 > e A Y i > n a o A o 3 Y Y C Y 3 Y e 3 i 3 Y
o a o 3 Y C B Y > n C i n 3 :

S H 3 1/2 a n a u 2 n u > Y C 3 ! o ^ A B a . > 3 1/2 U C Y o C i e a i l e > i i n 3 i 3 Y l Y > n . C 3 3 n i 3 1 n a o S D n 3 1/2 3 Y - 5 ! i 3 U 3 Y C
B 3 N 3 . a n i a o U a : 5 - n 1 l Y > n . 3 m e a i A B 3 N 3 . a n i U 3 Y l N 3 Y o Y i > e 2011 A . - C Y a l u > m > n 3 U e C Y : o 3 Y C a n A Y i > n a o A o a o Y
3 B E 3 i a o u l A e i l e > i i n 3 l Y > n . C 3 U C a 3 N 3 Y C 3 n i C , C e i 5 - n 1 l Y > n . 3 m e a i C N Y 3 n 3 i a n a o A o a o Y m 3 i 3 n 3 n a o u l 3 e i 3
a 3 N 3 Y C 3 n i A , a o e i C A Y i > n a o A o a o Y i 3 B E 3 i C 3 U Y 1 > a u a o u , > n m 5 - n 1 l Y > n . 3 m e a i C 3 B E 3 i 3 Y u Y A Y 1 N 3 i i C , u n C Y 3 i
C Y a - a n i > E Y C i 3 i 3 Y a 3 i x 3 e Y > n a i :

2 U e N 3 Y . 3 U 3 Y u A A Y i > n a o A o 3 Y N 3 U 3 n l 3 i 3 Y l , u 3 Y C a n l e > i i n 3 l Y > n . C 3 U C 3 n i 3 1 n a o A o a o Y a o i 3 x 3 e u A
A Y i > n a o A o 3 Y N C U Y 3 i 3 Y . a n i a o Y > a o A o a o Y a o > i 3 U i C 3 O m u a o n Y > Y :

A Y i > n a o A o a o Y i 3 n a o l i > n 3 1 3 e Y 3 e m Y 3 i 3 Y a Y . a n i a o Y > a o A o a o Y , > A > D 3 U 3 e i 3 Y Y e i e C l e > i i n 3 l Y > n . C 3
3 n i 3 N 3 Y > e :

S D n 3 1/2 æ 3/4 I ! ' ^ A - C N C U Y 3 i 3 Y U C C a o Y > n C i 3 1/2 U C U > C a u i 3 i 5 - n 1 l Y > n . 3 m e a i C u 1 3 i a Y 1 > Y e 3 o u 3 Y i 3 U 3 Y u C
(u i i) u . i 3 . a n i U 3 Y 3 Y N Y 3 n C Y a o A o a o Y . U > n i 3 1 n a o A o 3 U m u i i l - C (D > e e > n C N a i 3 n 3 Y) e > e a o n e C e a 3 e u 3 Y a 3 i x 3 e a i
3 U 3 e i 3 A Y A 3 o u a o u a 3 U U 3 Y 3 i 3 Y i 3 e > e C u C i > e 3 i 3 n 3 n i 3 E e C i i n a o i m 3 n o n 3 o u 3 Y a 3 U U 3 Y Y > n a o u 3 e i 3 > Y
l Y > n . 3 m e a i Y > n C N 3 a n a o A o a o Y > n C 1/2 . 3 e C e 3 N U 3 Y 3 ÷ 3 i a o U Y > n (U a o n 3 u 3 Y a u a o n m e a i C i n 3 U C Y a 110 O i i) :

2 U 1 a 3 i x 3 e a i l e > i i n 3 i 3 U 3 Y A Y > n i 3 1 n a o A o 3 U m e n 3 o a o C a u . i 3 . a n i a o u l N 3 U > U 3 i 3 m 3 n i > n C > n e i 3 -
e a o o i 3 i N a i 3 n 3 Y A , C Y a a > e Y 3 > i 3 e a o o i a o 5 - n 1 l Y > n . 3 m e a i C U C u 3 Y C 3 U e i 3 e a o o Y > n A > C Y Y n 3 i 3 e a o o i 3 i u C U 3 e > n A :

5 - n 1 l Y > n . 3 m e a i C i 3 e a o o 3 Y 3 i 3 n i C o > A a o 3 n i a o U C o N > i a S D n 3 1/2 æ 3/4 I ! ' ^ A - Y i A Y 1 N 3 n i C i > n a Y B U 3 e
N a i 3 n 3 Y C u . i 3 . a n i U 3 Y 3 Y N Y 3 n C Y a o A o a o Y E Y 1 n C N > i , a n A i m > n C i 3 U 3 Y C l Y > n . 3 m e a i Y > n C i Y u n C Y i a o
N 3 a n a o A o a o Y > n C i n 3 i 3 U 3 Y A :

O C Y 3 A 3 U i > i N > e 3 Y i 3 n a o u i i u 3 e N 3 n o C 3 n u 3 i 3 i 3 Y e a o i U 3 Y N 3 U 3 n 3 Y N n 3 A > B i l C n 3 i 3 Y 3 o Y > e u i i l - C
(D > e e > n C N a i 3 n 3 Y C , N a o Y . 3 n 3 i 3 Y 3 n i 3 1 n a o A o 3 Y) Y a n a . a o U a > 3 n i C 3 i 3 Y 3 o a o U a :

i E Y > e a o u 1/2 m 3 n a o 3 i 3 Y > Y C 1/2 C i 3 i 3 Y U 3 B i 3 i a o A o a o Y . S a n a u l i e a > n i C 1/2 ! i i e a A - C (u . e i 3 n C u u e i a e)
i a o U C o i E Y > e a o u 1/2 Y > n u C Y 1/2 Y a o A o 3 Y i 3 i 3 n a o U a m 3 o 3 N 3 U i > o 180 U Y C B a o u A a o C > A 3 e 3 i Y > n C i > O 3 1 n u 3 Y > > n a 3
i U 3 Y Y a n a . U 3 Y 3 Y N n 3 A > B i a o A o a o Y A :

u a n e - U 3 A a n 3 U C Y N 3 Y . 3 U 3 Y u Y > n C i 3 . U 3 Y e C e i C a 3 N a 3 Y i > e A , i 3 a i 3 i m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 C D 3 U 3 e i 3 Y U O U 3 Y e n C i
A Y 1 N 3 i U 3 Y N > i . ^ Y 3 i 3 Y . 3 1/2 U O a o U a l e > i i n 3 i 3 U 3 Y C n 3 i 3 Y 3 o i a o u l i n 3 e i 3 Y C i 3 n 3 i u a i 3 Y o Y a o O a 1/2 a i (e ,) -

D 3 U 3 e i 3 Y U 3 . C e i n 3 e 3 U C Y . 3 1/2 U a o o C o : 2005-2007 A A . . n 3 Y o i > e > Y i i U 3 e E a o a i 3 i Y > n C B 3 n u C o 1 a o n e . 3 e a o 1 > a u > n ' 1/2 a o . a n 1 i 3 i e > i i n 3 i 3 U Y C . 3 1/2 U 3 i 3 i 3 n 3 n u 3 Y 1 3 1 3 n > o U 3 U m :

2 Y N n 3 A > B i i Y B > e , a n 2 m a i U 3 Y C m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 a 3 N > e i 3 n 3 Y A (D 3 U 3 e i 3 Y a o U U C 3 I A) i > o 3 i a n a o U i 3 e 3 i > e 3 . a o U Y A 80-90 U E Y . E U . 3 1/2 , C e i a Y i 3 1/2 a o U Y 3 o a n 1 A i 3 1/2 U a o U i U a i 3 i a n 3 a > e 10-15 U E Y . E U : SDH 3 1/2 a 3/4 I ! ' A - C i a o U C o 43 U E Y . 547 N 3 1/2 n E U i 3 i 3 e a i . 3 1/2 a 3 N > e i 3 i a n a o U A U > n i 3 n i C u a i N Y 3 n 3 i a n a i , u 3 Y C a n U 3 U n a o o 3 U C Y . 3 1/2 i 3 n C i n 3 a 3 i 3 n 3 i i A 3 n 3 U C Y C n 3 i C x 3 i Y > n C 1 > a u a o U D 3 U 3 e i 3 Y C i 3 e 3 i 3 n a o A o a Y A 3 U 1 a 3 N > e i 3 n 3 Y a o U . i Y i a o m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 3 U m a o C a 3 N a o e i A i m 3 B E C e 3 1/2 U 3 i 3 n 3 i 3 Y 3 Y N n 3 A > B i i a o A o Y A N 3 U 3 O 3 U Y :

O C Y a o U Y A 3 U 3 Y 3 i N 3 Y n 3 U C Y i 3 e 3 U a o A o a Y > n A i 3 n . 3 i a n a o N 3 Y o Y 3 A a o a i A SDH 3 1/2 a 3/4 I ! ' A - C N 3 U 3 n e 3 i 3 . C Y A N 3 e i 3 i > e C e 3 U 1 i 3 E > n A a C Y > n 3 e a o U a n a > e e 3 i 3 . Y C N 3 B i 3 e U 3 Y m 3 O 3 1 n C a , C Y a A A a o U e a C i 3 e C e SDH 3 1/2 a 3/4 I ! ' A - C Y i 3 E > e U C c a o Y > n a 3 N a o e i A O 3 i a n > e a o N 3 U 3 n :

' Y 3 i 3 Y . 3 1/2 U 3 i 3 i 3 n 3 n a o U A 1 3 1 3 n > o Y > e a o 1 > a u a o U N C U Y 3 i 3 Y i i 3 Y . A N 3 Y 1 C e 3 Y a o U i e 3 n u 3 i a n U 3 Y + a 3 Y 3 e a o N Y 3 n 3 i a n a o A o a Y A ' O U e 3 Y A e > 3 i 3 Y i 3 n C u Y > n C N 3 U 3 n C > n U 3 U C Y i Y > n . C 3 U C 3 n i 3 1 n a o A o a Y 1 3 1 3 n > o U 3 Y i 3 a 3 i o a o A o U m : 2008 A - C Y A Y i > n a o A o a Y a o A > n a i i 3 i 3 n i 3 i i a m e a i 3 U C Y U 3 e C i 3 A e 3 U C O 3 + a E a o A o a Y , C Y a Y 3 a 3 N a i a o U i U C 3 U Y C > n U 3 U C Y i Y > n . C 3 U C 3 n i 3 1 n a o A o a Y A m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 Y i 3 1/2 3 . a o U Y i 3 E > n a i y a n e - U 3 A a n 3 U C Y C n 3 i C x 3 i a o U : U 3 ' O > e u i m > n i > e a 3 U U 3 Y 3 i a n i 3 i a o A o a Y D D i e > i i n 3 i Y > n . > i C i 3 i 3 Y N 3 U 3 i 3 n . C U a > n 3 i a n C N > i y a n e - U 3 A a n 3 U C Y C n 3 i C x 3 i C 3 e 3 C 3 o U 3 Y A 3 U 3 Y 3 i 3 N 3 i i 3 i a o U . 3 1/2 a 3 N > e i 3 n 3 Y > n C o Y i 3 1/2 3 . a o U Y i 3 i 3 e C . 3 1/2 a i i 3 U 3 Y A U 3 i 3 i 3 n > n i a o i > n 3 m > n U 3 e :

3/4 e > i i n 3 i Y > n . C 3 U C 3 e 3 U U 3 Y e n C i m 3 O 3 i 3 U a o A o a Y A N 3 n 3 Y > n i n Y > n . i 3 U 3 Y C N a o e 3 e C ' i Y i > e 3 a > e B 3 N 3 i > i 3 B E 3 i 3 Y u C i 3 n > a n m 3 O 3 1 n C a i N 3 Y 1 C e 3 Y a o U i e > i i n 3 i Y > n . C 3 U C B a o n C 3 U U 3 3 n i 3 N 3 Y a o U A N 3 n 3 Y > n i n Y > n C (i n 3 e i 3 Y , A a o n u C 3 , A e n 3 Y , N > e 3 Y i 3 n a o U ' A e n 3 u , 2 O i 3 Y e i 3 Y) m 3 n o n a 3 N 3 Y C 3 n i a o Y > o a o B a o i 3 Y > n :

A a o n u C 3 U C ' D 3 U 3 e i 3 Y C U C C ' u 3 O 3 u 3 i 3 Y N 3 n o > n C i 3 n . 3 i a n U 3 Y 1 > a u a o U SDH 3 1/2 a 3/4 I ! ' A - Y i 3 n a o i 3 1/2 U 3 i > n a > e i e > i i n 3 i Y > n . C 3 U C B a o n C 3 U U 3 3 e 3 u a o U A a o n u C 3 U C Y a ' 200 O i i N > a n a o A o U m N 3 U 3 i 3 m 3 n N 3 n A u n 3 i 3 Y A 3 U 3 Y 3 i 3 o a o o a i ' E a o e 3 + e a i o > n i 3 U C Y . 3 . 3 A Y 3 U C Y m > e Y 3 i a n a o U Y > n C o ' . C B > n 3 U C Y E a n A m > e Y 3 A 3 + a o U Y > n C o :

D 3 U 3 e i 3 Y a o U U 3 i n a i i a Y a U C i C n 3 i C x 3 i C + a + a E a o A o a Y A (+ a E 3 n A > u C N Y 3 n 3 i a n 3 x A) . A Y i > n a o A o a Y . a n i a o Y > a o A o a Y N C U Y 3 i 3 Y i i 3 Y . Y > n C o U i A 2010 A - C Y N 3 Y 1 C e 3 o > e i U 3 i n a i i a Y a U C i C n 3 i C x 3 i C + a + a E a o A o a Y A , U 3 e Y 3 i a n 3 a > e 2 O U 1 a e 3 n C + a E 3 n A > u C 3 x A N 3 U i 3 i 3 Y 1 n 3 U C Y i 3 i U 3 U m : 2 O U 1 a e 3 n C + a E 3 n A > u C 3 x A m > n a o U i m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 i n 3 i 3 E > n C 1/2 . 3 e C U > i 3 o U 3 Y (u 3 Y C a n m Y 3 i 3 Y . 3 1/2 e 3 i 3 . C Y A e 3 N U 3 Y i a o U i 2 O U 1 a e 3 n a i) , N 3 B i > i B e 3 U C Y B 3 N a o U A C Y i 3 1/2 U 3 Y A ' , N 3 U 3 a 3 i 3 e E 3 Y 3 m 3 n , A Y i > n a o A o a Y Y 3 E 3 i > e i a o > i 3 U a o i Y > n C Y i 3 1/2 U 3 Y A :

A Y i > n a o A o a Y A i o > e Y 3 n i C m a e a n 3 Y N n 3 A > B i i U C c a o 3 e a o U Y > n A , a n a > e 1/2 Y i 3 1/2 o Y C e i a n ' Y B i 3 i e C e i 3 U C Y . a n i a Y Y > n C m 3 o 3 e 3 i 3 Y 3 1/2 > o a o A o a Y A : 2 U Y a o 3 U > Y 3 U Y C i , u 3 Y C a n B 3 i 1 > a u > n a o U Y B i 3 i e C e i 3 U C Y . a n i a Y Y > n A A Y i > n a o A o a Y N e i a o a o A o a Y C o 1 a o n e > Y , 3 a 3 3 U e o a o 3 i a i a e 3 N U 3 Y 3 + 3 i a o e C e i > n C m 3 o 3 e 3 i 3 Y 3 1/2 > o a o A o a Y A Y i 3 1/2 o Y > e a o Y a 3 i 3 i a i O > e Y 3 n i i 3 i U C c a o 3 e a o U Y > n C 3 n i U a o Y 3 i i a o A o a Y A a C > n 3 B E 3 i a n i a o U A Y i > n a o A o a Y i a o U C o :

U B i 3 i . a n i a Y Y > n Y C n > Y o 3 Y a n a B a o A o U m i 3 a > e i 3 1/2 > Y Y 3 ' N 3 C a n 1 N 3 B i > i a o A 3 U 3 Y 3 i 3 B n C 3 Y C i n 3 :

A Y i > n a o A o a Y 3 Y 3 U + a + y C Y 3 Y e 3 i 3 Y o a o 3 Y C B Y > n A ' . a n i 3 i C o Y > n A m > n i 3 i > Y A C i 2 ' A C i 3 3 O u a o e 3 i Y > n a o U :

2 O e a o u A E U 2 U e 2 i 2 U i i U 2 E U o d 2014 A.

o a o 3 Y C B	D 3 1/2 . 1 n 3 U
2 n i 3 1 n 3 Y u C C n 3 o a o U C o N 3 e a o U A , 3 U 1 A i a o U '	31,970,434
3/4 e > i i n 3 i Y > n . C 3 U C i 3 x 3 e u	27,950,345
D 1/2 a n a o A o a Y 3 Y i 3 x 3 e u	3,992,110
A e n 3 o i 3 i 3 n i 3 1 n 3 Y u C C Y u Y 3 n A > u , 3 U 1 A i a o U '	-28,641,421

ՈՒՆԴԱՆՈՒՄԻ	ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ
ՊՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-26,212,342
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-511,132
ՆԵՐՎԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-1,125,225
ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-896,502
ՆԵՐՎԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-585,657
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-4,515
ՆԵՐՎԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	80,504
ՆԵՐՎԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	54,235
ՆԵՐՎԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-90,070
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-35,456
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-28,410
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-7,368
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	270,701
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	170,028
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	100,673
2014Ա. ՆԵՐՎԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	2,689,131
ՆԵՐՎԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	-524,351
2014Ա. ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	2,164,780
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	7,025,261
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	5,761,830
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	0
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	5,387,154
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	4,686,697

ՆԵՐՎԱՆԱԾՈՒՄԻ

ՆԵՐՎԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ 01.01.2014-31.12.2014Ա.

ՈՒՆԴԱՆՈՒՄԻ	01.01.2015 Ա.
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	1355.16
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	28.62 %
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	15.44 %
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	6.77 %
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	61.33 %
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	63.04 %
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	0.99
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	2.05
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	2.09
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	147.47
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	2.48
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	4.44
ՎԵՐԱԿԱՆԱԾՈՒՄԻ ԴՆՏԱՆԿԱՆԱԾՈՒՄԻ	82.26

2) 3ÚÝ Ĩ 3ñˆˆañ 1»ăù»ñç Ý Ĩ 3ñ 3. çñÁ, áñáÝù Ĩ »ĐÇ »Ý áđÝ»ó»Ě Ñ 3ßı» Ĩ áđ Á 3Ù 3Ý 3 Ĩ 3ßñç 3Ýç ě Ĩ¼μçđ ÛçÝăˆˆ ½»ĨáđđóÁ á 3 Ĩ 3ñ 3 ě Ĩ »Ěáđ đñÁ: Ĩ 3ñˆˆañ 1»ăù»ñÁ máĚañ 3ÚÝ 1»ăù»ñÝ »Ý, áñáÝù Ĩ 3 Ĩ 3Ý 3 ½1»óáđđáđÝ »Ý áđÝ»ó»Ě Ááđ 3 ñĨáđÇ ýçÝ 3Ýě 3 Ĩ 3Ý Ĩ ç× 3 Ĩç Ĩ 3, çÝăă»ě Ý 3ˆˆ 3ÚĚ 1»ăù»ñÁ, áñáÝù Ááđ 3 ñĨáđÇ Ĩ 3 ñĨçđáı Ĩ 3ñˆˆañ »Ý ˆˆ (Ĩ 3 Û) áđç 3 Ûç Ĩ Ý»ñ1ñáđĚ Ĩ Ĩ 3ñˆˆaññ Ý»ñ1ñáđđ 3ÚÝ áñáááđđÝ»ñ Ĩ 3 Û 3 óÝ»Ěçě.

2014Ā. Ū³ ħ ī Ç 31-ÇÝ ŠĐñ³½¹³ÝÇ ¾Ý»ĥ. » ī Ç ī ī³½ Ū³ Ĩ»ñāāōĀŪāōÝ (Đñ³½æ¾ĀĪ) | ' Ā ŪÇ³ ī ĩ³ĀÝ» ī Çñāç ĪāōŪÇō ĀÝ¹āōÝī»É ĺ ĀÇī 1/14 āñāšāōŪĀ: ²Ū¹ āñāšŪ³Ū ĩ³ē ī³ ī ī»É ĺ ĀÝĪ»ñāōĀŪ³Ý 2013Ā. ī³ ĥ»Ī³Ý ĩ³š ī³ ā³ ĩ³ ĩ³Ý ĩ³š ī³ ī īāōĀŪāōÝĀ: ' ³š Ē ī»É ĺ ĀÝĪ»ñāōĀŪ³Ý ½āō ī š³ñāōŪĀĀ 2013Ā. ýÇÝ³Ýē ī³Ý ī³ ĥ ī³ ³ ĥ ŪāōÝŪÝ»ñāī, āñāš ī»É ĺ š³ñāōĀ³ ĩ³ĀÇÝÝ»ñ āī×³ ĥ»É: āñā»ē 2014Ā. ĀÝĪ»ñāōĀŪ³Ý ýÇÝ³Ýē ī³Ý ī»ē ī³Ý . āñīāōÝ»āōĀŪ³Ý " ýÇÝ³Ýē ī³Ý ĩ³š ī³ ī īāōĀŪāōÝÝ»ñÇ ³ āō¹Ç ī Ç ĥ ī³ ĩ³Ý³ ōÝāō ĀÝĪ»ñāōĀŪāōÝ ĺ ĩ³ē ī³ ī ī»É š¾ñÝēĀ ĀÝ¹ Ū³Ý. (° ĥ " ³Ý) | ō Ā (Ernst & Young CJSC (Yerevan)): ŪāōŪ āñāšŪ³Ū ĀÝĪ»ñāōĀŪ³Ý īÝŭñ»ÝÝ»ñÇ ĒāñĤñ¹Ç ³Ý¹³ŪÝ»ñ »Ý ĀÝ ī ĥ ī»É , ŪÇ ī ĥ ÇŪ ō ī . »Ý"Çā īāē īāīĀ, ²É»ŭē»Ū ī Ç ī īāñāīÇā ĒÇÇÇŌÇÝĀ, ²šā ī Ē"āÝÇ Ø³ÝāōĪŪ³ÝĀ, ²É»ŭē³Ý ĩ³ ī³ÇŪāīÇā Ø³ ī ī»Ā, ī³É»ñÇŪ ō ī . »Ý"Çā Ū³½³ ĥāīĀ, , ŪÇ ī ĥ ÇŪ ŪÇ ī āē³ "Çā ā³ēāōÝÇÝĀ " ²É»ŭē³Ý ĩ³ ²É»ŭē³Ý ĩ³āīÇā ā³ĒāŪāīĀ: ŪāōŪ āñāšŪ³Ū ĀÝĪ»ñāōĀŪ³Ý ī»ñē īāō-āō ĩ³ÝŌÝ³ĀāŌāīÇ māēāñ ³Ý¹³ŪÝ»ñÇ ĒÇ¾¾āñāōĀŪāōÝÝ»ñĀ ī³Ō³Ā³ŪĪ»ī ¹³¹³ ĥ»ō ī»É »Ý " ī»ñē īāō-āō ĩ³ÝŌÝ³ĀāŌāīÇ ī³½ŪāōŪ ĀÝ ī ĥ ī»É »Ý ĄēñÇÝ³ ²Ý³ īāē"Ý³ ā³ē»Ýāī³Ý, ī³ŪÇē Ū³ ĪāōmāīÇā ĤÇēŪāō ī³ÇÝāīĀ " ĒŪāō¹ŪÇē³ Ąē ī³ÝāīÝ³ , Çāñ¹Ç" ³Ý:

ÀÝĬ»ñáóÃŮ³Ý ĩ Ýûñ»ÝÝ»ñç ÈáñÑñ¹Ç Ý³ È³ . ³ÑÁ ãç ÷ áÈ Í»É:

2014Ā. Nāí ī »ū»ñç 15-ÇÝ ÐÑ³½¹³ÝÇ¾¼Ý»ñ.»īÇī ī³½²³İ»ñăăŌăŌŲ (Ðñ³½æ¼Î) | ´´À ÛÇ³İµ³ĂÝ»īÇñăç' ĀÝī»ñăăŌ³Ýµ³ĂÝ»īăŪë»ñç 100 īăīăē ē÷³İ³Ý³İ»ñ' SÆÛİ°ð ē²ú ¾¼ē! ´´À İăŌÛÇŲ ĀÝ¹ăŌÝī»ē ĸ ĄĆī 3/14 āñăăăŌŲă, āñăī Ýī³½»ôī»ē ĸ ĀÝī»ñăăŌ³Ýİ³ÝăÝ³¹ñ³İ³Ýİ³ăÇİ³Éă (³Ýī³Ý³İ³Ý³ñă»ûÇ Ýī³½»ôŲ³Ŭ) 8,160,950,384 ÐÐ¹ñ³Ųăī ŪÇYă¨ 7,813,349,616 ÐÐ¹ñ³Ų¨ Ñ³ëİ³İī»ē ĸ ĀÝī»ñăăŌ³Ýİ³ÝăÝ³¹ñăăŌ³Ý ÷ă÷ăĒăăŌăŌăŲY»ñă: ī³ÝăÝ³¹ñăăŌ³Ý ÷ă÷ăĒăăŌăŌăŲă ·ñ³ÝŲī»ē ĸ 17.12.2014Ā.-ÇÝ:

Ü»ñĩ ³ 0á0Ü ÁÝĩ»ñá0Ä ³ Ý ³ ³ ÝáÝ ³ 1ñ ³ ³ Ý ³ ³ ³ ÄÇĩ ³ ÉÁ ³ ³ ½0á0Ü ³ 7,813,349,616 (0áÄ ÜÇÉÇ ³ 1ñ ³ á0Ä Ñ ³ 1ñá0ñ ³ ³ eÝ»ñ»ü ÜÇÉÇáÝ »ñ»ü Ñ ³ 1ñá0ñ ü ³ é ³ éá0ÝÇÝÁ Ñ ³ ½ ³ 1ñ ³ í»ó Ñ ³ 1ñá0ñ ³ ³ eÝĩ»ó) ÐÐ 1ñ ³ Ü, áñÁ µ ³ Öĩ ³ ó ³ í ³ 1,597,430 (Ü»ĩ ÜÇÉÇáÝ ÑÇÝ · Ñ ³ 1ñá0ñ ÇÝÝéá0Ý0áÄ Ñ ³ ½ ³ 1ñ ³ ááñe Ñ ³ 1ñá0ñ »ñ»éá0Ý) Ñ ³ ³ Ñ ³ e ³ 1ñ ³ ³ (éáíáñ ³ ³ ³ Ý) ³ Ýĩ ³ Ý ³ ³ ³ Ý áá ÷ ³ e ³ ³ ÄÖÄ ³ ÜÇÝ µ ³ ÁÝ»ĩ áÜeÇó: Ø»ĩ µ ³ ÁÝ»ĩ áÜeÇ ³ Ýĩ ³ Ý ³ ³ ³ Ý ³ 1ñÁ»üÄ ³ ³ ½0á0Ü ³ 4,891 (ááñe Ñ ³ ½ ³ 1ñ ³ á0Ä Ñ ³ 1ñá0ñ ÇÝÝéá0ÝÜ»ĩ) ÐÐ 1ñ ³ Ü:

3) $\hat{A} \hat{a} \hat{\Omega}^3 \hat{n} \hat{I} \hat{a} \hat{\Omega} \hat{C} \hat{N} \gg \hat{i}^3 \cdot \hat{N} \hat{Y}^3 \hat{n}^3 \hat{I} \hat{a} \hat{n} \frac{1}{2}^3 \hat{n} \cdot \hat{O} \hat{U}^3 \hat{Y} \hat{Y} \hat{I}^3 \hat{n}^3 \cdot \hat{C} \hat{n} \hat{A}.$

[illegible]

2015. Æ. ÁÝÃ³ óúáòÙ ÀÝÏ»ñáòÃÙ³ Ý åÉ³ Ý³ íáñíáõ ýÝ³ Ýë³ Ï³ Ý Ï³ ñÇÝ ÁëÏ³ ÙÇëÝ»ñÇ µ»ñí³ í ĸ ÆÇí⁴³ ÕÙáõe³ ÌáòÙ:

2015. Ā. 3 é 3 ççÝ »é 3 ùè 3 ĩç ¿É ĩ ĩ ñ 3 çÝ»ñ·ç 3 ùç 3 ñ ĩ 3 1ñáoĀŮ 3 Ý, 3 é 3 ù 3 Ý, ¿É. Ñ¿áñáoĀŮ 3 Ý, èā 3 é 3 í . 3 ½ç
í 3 Èèç ā 3 ÷»ñç . Ý»ñç ù 3 èçÝ 3 ù ÷ ÷ ĩ í 3 ÉÝ»ñ (÷ 3 è ĩ 3 óç) Áè ĩ 3 ùçéÝ»ñç µ»ñ ĩ 3 í Ý Áç í 5 3 Ōŭáoè 3 íáoŮ:

$$^2 \tilde{O} \hat{U} \acute{a} \tilde{o} \ddot{e} \ ^3 \ddot{i} \ ^4$$
[illegible]

¾É»ïïñ³¿Ý»ñ·Ç³ÛÇû·ï³ï³ñ³é³ùáõÙ,¿É.Ñ½áñáõÃÛáõÝ··.³½ÇÍ³Ëë2015Ã.³é³çÇÝ»é³ÙëÛ³ï

2014Ä / 2 ÜçëY»ñ/	İ ³ ¼Ü ³ İ »ñ- ääÄÜääÝ	² é³ ù í³ í Ę. ĘÝ»ñ·Ç³ (³ ñ Ĩ³ ³ ñ í³ í Çó)			¾Ė. Ñ½ääñääÜääÝ			ÄÝ¹ñ = Ýáñ ·ääÜ³ ñ	İ ³ Ü³ ÝääÜ ³ ñ Ĩ³ - ¹ñ í³ í Ę. ĘÝ»ñ·Ç³ İ í Ĩ.Ä	İ ³ Ėēí³ í (ē Ĩ³ ó í³ í) ¼Ý³ İ³ Ý. ³ ½			¶Ýí³ í Ę. ĘÝ»ñ·Ç³ (³ ñ Ĩ³ ³ ñ³ İ³ Ý)		¶Ýí³ í Ę. ĘÝ»ñ·Ç³ (¶»ó³ Ü³ Ü/x)		ø³ Ĩ áó- í³ í İ³ é³ üää- ÄÜääÝ
		ñääÜÜ	ø³ Ý³ İ İ í Ĩ.Ä	¶ääÜ³ ñ	ñääÜÜ ¹ñ/İ³ İ / ³ ÜÇē	ø³ Ý³ İ İ í Ĩ.³ ÜÇē	¶ääÜ³ ñ			ø³ Ý³ İ ÝĖÜ	1000 ĖÜ-Ç ·ÇÝÄ	¶ääÜ³ ñÄ	ø³ Ý³ İ İ í Ĩ.Ä	¶ääÜ³ ñ	ø³ Ý³ İ İ í Ĩ.Ä	¶ääÜ³ ñ	
		3	4	5	6	7	8			9	10	11	12	13	14	15	
I	SD³ Ü³ ē Ĩ³ ÝÇ Ę. ó³ Ýó»ñ; ø³ Ä	36.925	75,915,048	2,803,178,330.41	1,035.204	400,000	414,081,600.00	3,217,259,930.41	82,762,153	25,315,475	127,216.914	3,220,556,605.94	935,882	29,428,259.70	502	18,748.7	4,028,863.20
II	SD³ Ü³ ē Ĩ³ ÝÇ Ę. ó³ Ýó»ñ; ø³ Ä	36.925	66,165,528	2,443,175,354.51	1,035.204	400,000	414,081,600.00	2,857,256,954.51	72,304,920	21,687,402	130,463.120	2,829,406,129.61	756,923	23,861,088.55	412	15,452.2	3,522,583.20
III	SD³ Ü³ ē Ĩ³ ÝÇ Ę. ó³ Ýó»ñ; ø³ Ä	36.925	35,968,680	1,328,150,702.74	1,035.204	335,480	347,290,237.92	1,675,440,940.66	39,360,091	11,493,413	132,595.866	1,523,979,050.03	700,196	22,068,234.60	414	15,535.9	3,450,086.40
Ä Ü , ø² Ü äó ð Ä			178.049.256	6.574.504.388	-	1.135.480	1.175.453.438	7.749.957.826	194.427.164	58.496.290	-	7.573.941.786	2.393.001	75.357.583	1.328	49.737	11.001.533

2 ÝáõÝ, 2½· 3 ÝáõÝ	ä 3 ß ĩ áÝ	ä 3 ĩ 3 ëË 3 Ý 3 ĩ í áõÃÛ 3 Ý ßñç 3 Ý 3 ĩ
, Ûç ĩ ñçÛ ĩ áéíáí	îÝûñ»ÝÝ»ñç ĒáñÑñ¹ç Ý 3 Ē 3 . 3 Ñ	îÝûñ»ÝÝ»ñç ĒáñÑñ¹ç 3 ßË 3 ĩ 3 ÝûÝ»ñç ĩ 3 ½Û 3 ĩ»ñăÛ 3 Ý Ñ 3 Û 3 ñ
2 Bá ĩ Ø 3 ÝáõĬÛ 3 Ý	îÝûñ»ÝÝ»ñç ĒáñÑñ¹ç 3 Ý 1 3 Û, ¶ÉË 3 íáñ ĩ Ýûñ»Ý	ÁÝÃ 3 óçĬ ·áñíáõÝ»áõÃÛ 3 Ý Ñ 3 Û 3 ñ
2 É»ùè»Û ÈçëçóçÝ	îÝûñ»ÝÝ»ñç ĒáñÑñ¹ç 3 Ý 1 3 Û	-
2 É»ùè 3 Ý¹ñ Ø 3 ĩ í»	îÝûñ»ÝÝ»ñç ĒáñÑñ¹ç 3 Ý 1 3 Û	-
ĩ 3 É»ñçÛ Û 3 ½ 3 ñáí	îÝûñ»ÝÝ»ñç ĒáñÑñ¹ç 3 Ý 1 3 Û	-
, Ûç ĩ ñçÛ ä 3 ÉáõÝçÝ	îÝûñ»ÝÝ»ñç ĒáñÑñ¹ç 3 Ý 1 3 Û	-
2 É»ùè 3 Ý¹ñ ä 3 Ēáùáí	îÝûñ»ÝÝ»ñç ĒáñÑñ¹ç 3 Ý 1 3 Û	-
2 Bá ĩ 2 í» ĩ çëÛ 3 Ý	¶ÉË 3 íáñ Ñ 3 ß í 3 ä 3 Ñ	Đ 3 ß í 3 ä 3 Ñ 3 ĩ 3 Ý Ñ 3 ß í 3 éáõÛ ĩ 3 ñ»éáõ, ýçÝ 3 Ý- ë 3 ĩ 3 Ý Ñ 3 ß í» ĩ íáõÃÛáõÝÝ»ñÁ Á 3 Û 3 Ý 3 ĩ çÝ ĩ 3 ½Û»éáõ · Ý»ñĩ 3 Û 3 óÝ»éáõ Ñ 3 Û 3 ñ